Any 60.—N.º 19868.—Preu: 30 cts.

Diumenge, 12 de juny de 1938

ABONAMENTS
Barcelona, mes... 7 Ptes.
Catalunya i territori de la República, trimestre... 21 »
Amèrica llatina i Portugal, trimestre 24 »
Països conveni postal, íd. ... 36 »
Altres països, íd. ... 60 »
DIARI D'AVISOS I NOTICIES
ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFA

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ: BARBARA, 11 i 13 — TELEFON 19609
BARCELONA
ADMINISTRACIÓ: RAMBLA CATALUNYA, 64 — TELF. 79180

EL CAMI DE LA RECULADA NO HA ESTAT MAI EL CAMI DE LA PAU.

EDEN

CRONICA

EL QUE NO POT ÉSSER

ELS rebels espanyols continuen impertorbablement la seva tasca d'atacar vaixells mercants de totes les nacionalitats; tasca en la qual es barreja una altra no menys indigna d'assassinar no combatents i de sobrevolar i atacar, sempre que els ve de gust, el territori francès. Aquells als quals aquesta conducta sorprèn i contraria resten perplexos. Diuen si prendran represàlies, si retiraran els representants més o menys comercials que tenen prop de Franco, i àdhuc es parla de si procediran a l'expulsió dels nombrosos franquistes que s'estatgen en llur país.

Mentrestant, una quantitat de premsa franco-anglesa — i no parlem ara de la premsa nazi-feixista — tracta de fer-los el joc. Franco voldria exercir el bloqueig al llarg de la costa que va d'Almeria a Port-Bou i que hom tanqués la frontera que uneix la República amb els Pireneus, i aquesta premsa es dedica, per ordre de Mussolini i Hitler, a fer campanya més o menys encoberta perquè aquests desigs es converteixin en realitat. Segons aquesta premsa resulta un gran compromís per a França i Anglaterra i una amenaça per a la pau general que els vaixells anglesos, francesos i d'altres nacionalitats es lliurin al comerç pacífic amb la República espanyola. Segons es dedueix de llurs teories, nosaltres no tindríem dret a res, i el deure de França i d'Anglaterra, en relació amb la navegació a la Mediterrània i al tràfec de fronteres, no seria altre que ajupir-se davant la imprescindible necessitat que Franco guanyi la guerra com més aviat millor. Naturalment, aquests bells somnis són difícilment realitzables, car si bé és veritat que l'egoisme imperant actualment a Europa situa manta potència en el terreny de pagar la pau al preu que sigui, sense preocupar-se del que demà pot succeir i procurant que aquell que de moment hagi de pagar els plats trencats sigui un altre i no pas un mateix, resulta una mica gruixut haver de passar per unes humiliacions com les que tenen intranquils un grapat de milions de ciutadans i llur descendència, que del 1914 al 1918 van prendre part en una guerra, que van guanyar i en el curs de la qual, i després d'haver-la guanyada, hom els va dir i repetir que era la darrera i que es feia a favor del dret i de la civilització. Resulta, per tant, extraordinàriament difícil lligar tants de caps. ¿Com podrien França i Anglaterra ajupir-se per tal que no els enfonsessin els vaixells o ataquessin llur territori, si al capdavall el tràfec que es realitza per via marítima i per les fronteres és un tràfec legal i a més subjecte a un control?

Però els feixistes no desmaien. Han observat que fan por i exploten tant com poden aquest sentiment que sembla haver-se apoderat de molts que anomenant-se conservadors esdevenen els servents més humils de la més funesta política de pertorbació, com és la de fer taula rasa de la dignitat, del dret i dels interessos aliens en benefici propi. És qüestió de preguntar-se ara si aquests pseudo-conservadors arribaran en el camí de les claudicacions a confondre's amb els que voldrien lligar-los al carro de llurs ambicions. La cosa no sembla pas factible. Entre un conservador britànic que representa la tendència més extremista de totes les forces que tendeixen a la reacció en els països de règim democràtic, i el totalitarisme desfermat de Hitler i Mussolini, hi ha una gran distància a salvar encara. El pronòstic, doncs, no és difícil. Mentre nosaltres, republicans, continuem donant l'exemple de combatre obertament el feixisme, mentre Espanya no pugui ésser convertida en Àustria, mentre la nostra resistència enfront dels enemics de la democràcia es mantingui dignament com fins ara, no és possible que ni àdhuc aquella part del món democràtic que més concomitàncies té amb el feixisme es converteixi en el seu aliat. Perquè ultra una qüestió de sentiment hi ha encara aquest immens corrent d'opinió que es revolta contra les imposicions de Mussolini i Hitler, que arriben en llur deliri fins a creure's que poden reduir a llur obediència tot el món.

El centenari de Fortuny

Amb gran solemnitat se celebrà ahir, al Saló de Sessions del Palau de la Generalitat, el primer dels actes commemoratius del naixement del gran pintor reusenc

Un magnífic assaig del Conseller de Cultura senyor Carles Pi i Sunyer, sobre la personalitat de Marià Fortuny

Al Saló de Sessions del Palau de la Generalitat se celebrà ahir al matí l'acte oficial de la commemoració del Centenari de Fortuny.

Ocupava la presidència el conseller de Cultura de la Generalitat, senyor Carles Pi i Sunyer; el ministre d'Agricultura, senyor Uribe, en representació del Govern de la República; el conseller de Cultura, senyor Víctor Colomer, en representació de l'Ajuntament; el president accidental del Parlament de Catalunya, doctor Serra Hunter; el conseller de Justícia, senyor Bosch Gimpera, en representació del Govern de Catalunya; el president de l'Audiència, senyor Andreu Abelló; el senyor Fermí Ortega; l'alcalde de Reus, i el sots-secretari d'Instrucció Pública, senyor Puig Elies.

Assistiren a l'acte, ultra destacades personalitats del món artístic, literari i científic de la nostra terra, el sots-secretari de la Presidència, senyor Martí Rouret; el sots-secretari de Relacions, senyor Closes; el director de Belles Arts, senyor Cuartero; la directora de Primer Ensenyament; el comissari de Propaganda, senyor Miravitlles; el director de Radiodifusió, senyor Fontbernat; el sots-secretari de Cultura, senyor Frontera; el diputat senyor Lloret; el president de l'Assemblea Municipal, senyor Aragó, amb els consellers de l'Ajuntament de Barcelona, senyors Rodríguez Sales, Junyent, Escandell, Dolors Piera, Muni, Borràs i Arís; el comissari d'Espectacles de la Generalitat, senyor Bransuela; el director d'Assistència Social, senyor Dot; els caps del Departament de Cultura, senyors Vila i Guàl; el cap de Serveis d'Assistència Social, senyor Alcántara; el president de la Institució de les Lletres Catalanes, senyor Pous i Pagès, i el comissari director de l'Institut Balmes, senyor Aguiló.

Obrí l'acte el secretari del Comitè del Centenari, senyor Fuster Valldeperes, el qual, després d'haver posat de relleu la seva significació, va enumerar tots els diferents projectes que es duran a terme per a honorar la memòria del gran pintor català: S'installarà en una de les principals avingudes el monument en marbre, obra dels germans Oslé; es pronunciaran conferències; s'editaran obres biogràfiques i estampes reproduint les obres més notables del pintor; se celebraran exposicions acoblant les seves obres més importants; se celebrarà una exposició a París. La Comissió es proposa encara convertir en Museu Fortuny la Casa de Reus on va néixer l'illustre pintor i d'inaugurar un panteó de fills illustres, amb les seves despulles, quan sigui possible traslladar-les de Roma a Barcelona.

A continuació prengué la paraula el publicista i crític d'art senyor Joaquim Ciervo, membre de l'esmentat Comitè, el qual llegí un treball biogràfic, on recordà diverses anècdotes interessantíssimes de la vida de l'artista.

Després prengué la paraula el literat senyor Alfons Maseres, també membre del Comitè, el qual estudià la figura del pintor Fortuny, i acabà fent una crida a totes aquelles persones que conservin documents i cartes de Fortuny, perquè ho comuniquin al Comitè del Centenari, a fi que la biografia del pintor pugui ésser completada.

Francesc Pujols va prendre a continuació la paraula per glossar en un interessant i pintoresc parlament el caire d'universalitat que sense deixar d'ésser ni un sol moment català revesteix la figura del gran pintor.

Seguidament va parlar l'alcalde de Reus, senyor Fermí Ortega, el qual pronuncià un emocionant discurs.

"Fortuny — digué —, va tenir per al seu poble la deferència d'enviar-li el seu cor, com una prova palesa que el seu amor era per la seva Pàtria, i deixà a Roma el seu cos perquè allí el sobtà una mort prematura.

Els que bombardegen Catalunya, els que intenten destruir Reus, no són, doncs, mereixedors de conservar el cos de Fortuny, puix que cada vegada que llancen alevosament els seus artefactes contra nosaltres, les cendres de Fortuny indubtablement s'estremiran i voldran sortir del seu sarcòfag per a sumar-se a la protesta de tot el món civilitzat contra aquells actes de barbàrie."

Tot seguit el conseller-regidor de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, senyor Víctor Colomer, analitzà la personalitat del pintor i els motius com fou possible d'arribar al cim de la fama.

Digué que les dues circumstàncies més principals que contribuïren a la formació, i feren possible les realitzacions del gran artista, foren el suport que trobà en el seu avi i l'ajut de la Diputació de Barcelona. La lliçó que podem treure de les circumstàncies que van permetre l'eclosió del geni de Fortuny és que hem de recolzar la joventut perquè pugui donar els fruits que prometen la seva vocació i les seves aspiracions de fer obra útil per a la societat.

Va cloure els parlaments el conseller de Cultura de la Generalitat, senyor Carles Pi i Sunyer, el qual va llegir el documentat treball que donem íntegre, per la seva alta qualitat literària.

Parlament del conseller de Cultura

Avui fa cent anys naixia a la catalana ciutat de Reus, en una llar modesta i anònima, Marià Fortuny. Ara, quan enmig de les hores trasbalsades que vivim, pensem en un segle endarrera, ens sembla evocar en aquells temps borrosos per la llunyania una època de quietud i de pau. I, tanmateix, el moment en què nasqué Fortuny, de fermentació ideològica i de lluites civils, té, malgrat les característiques diferents de l'hora, un parallelisme amb la que travessem. Angoixes, ombres i, també, enmig del dolor del present, les esperances d'un demà millor. Del sacrifici de la generació que passa resten sempre uns noms sobresortints, el record d'unes gestes heroiques i fecundes, però, sobretot, la permanència de la terra on tenen lloc i del poble que les viu. Per això quan, superant tantes dificultats, veiem els nostres infants d'avui, joiosos encara, cantant a les nostres escoles les tonades populars, com si desafiessin tot risc amb el sentiment de la cançó, pensem que en cadascun d'ells pot amagar-se el geni que es revelarà més tard, i que en el seu conjunt, en el poble en camí que formen, hi ha la segura fermança de la persistència indestructible i, finalment, vencedora de Catalunya.

En aquest acte de commemoració del Centenari d'un home de prestigi mundial, ciutadà d'Europa, que per la seva vida desarrelada de la terra on va néixer i per la manifestació externa de la seva obra pintoresca o exòtica, molt, potser no saben o no recorden que fou català, vull, a l'empar tradicional de les pedres del Palau de Catalunya, destacar els trets profunds de la catalanitat de Fortuny. Fill d'una família de teixidors, racialment catalana, nascut en una comarca clàssicament nostra, Fortuny fou en realitat, i malgrat l'allunyament material, un català de carn i ossos, més encara, un tipus de català representatiu. És possible que aquells que de Fortuny en coneguin la vida de romandón cosmopolita, l'aparença exterior de la seva pintura, el costumisme típic o el detall anecdòtic de moltes de les seves obres, creuran paradoxal voler afermar per damunt de cap altra significació la catalanitat de Fortuny. I també ho trobaran aquells que tinguin de l'ànima catalana un concepte únic, exclusiu, de tòpic tradicional o de clixé folklorista. En realitat, en la nostra ànima collectiva i dissociada, tant representen l'esperit català aquells que en guarden el sentit en el pòsit fecund de la virtut del seny, com aquells altres de pensament obert a tots els vents i les influències, àvids de novetat i llibertat. Dos caires que semblen antagònics, i són en realitat dos sendes que es completen. Catalunya és la bella síntesi de la segura continuïtat dels assenyats i l'ardida volada dels somniadors. En moments de febrosa inquietud com l'actual, no està de més recordar aquesta doble possibilitat de l'ànima catalana perquè en la fusió íntima i harmònica de les dues tendències es troba la línia del destí i la sort de Catalunya.

Característica catalana en el sector de les aptituds vives i àgils és una remarcable facilitat per a captar,

(Passa a la pàgina 3)

Ahir prengué possessió el nou Director general dels Serveis Correccionals, senyor Joan de Garganta

Pronunciaren discursos el Conseller de Justícia, el nou Director i el dimissionari, senyor Rafel Tasis i Marca

Ahir, a la una del migdia, a la Conselleria de Justícia, va tenir lloc la presa de possessió del nou director general de Serveis Correccionals i de Readaptació de Catalunya, senyor Joan de Garganta.

Es trobaren reunits al despatx del senyor conseller, entre altres, el president del Tribunal de Cassació de Catalunya, senyor Andreu Abelló; Eduard Ragasol, sots-secretari del Departament de Justícia; Vicenç Prat, Josep Masllorens, Lobit, Garriga, Pere Lloret, senyora Peypoch, Jaume Miquel Palau, la directora del Preventori de Dones, el secretari del president de l'Audiència, senyor Llobet; el director del Preventori d'homes, senyor Rubí; els magistrats senyors Moles, Pinilla, Vinyes, Truilols, Par, el fiscal de l'Audiència senyor Pacheco, fiscal i tinent fiscal del Tribunal de Cassació, i altres, ultra els informadors.

El senyor Bosch Gimpera, després de presentar el nou director dels Serveis Correccionals als assistents a l'acte, pronuncià un parlament enaltint la tasca duta a cap pel senyor Tasis i Marca a la Direcció General de Serveis Correccionals. Digué que en moments molt difícils, el senyor Tasis havia prestat grans serveis al país; que havia millorat els serveis correccionals de manera exemplar, la qual cosa havia estat elogiada per elements competents que, durant aquests darrers temps, han visitat els organismes oficials del nostre país.

Digué que en incorporar-se el senyor Tasis i Marca a l'Exèrcit Popular de la República, li desitjava els mateixos èxits que ha assolit com a director i com a ciutadà exemplar que deixa els càrrecs públics per a sumar-se amb el poble a foragitar l'invasor.

"Espero —acabà dient — que el senyor Garganta continuarà l'obra empresa pel senyor Tasis, amb l'amor i la intelligència que posa en totes les activitats."

Seguidament el senyor Rafel Tasis i Marca féu ús de la paraula per agrair les paraules del conseller. Començà dient que una part dels èxits obtinguts en la seva comesa, calia atribuir-los a l'excellent collaboració que li han prestat tots els funcionaris de la Conselleria i, sobretot, aquells que estaven sota les seves ordres, i també degut al franc suport de l'honorable conseller doctor Bosch Gimpera. Afegí que es complavia a fer notar que entremig de totes les vicissituds dels moments per què hem passat, les facultats estatutàries no s'han ressentit en el més mínim, en tot allò que depenia de la seva jurisdicció i en el que pertoca a la Justícia i Dret de Catalunya.

Digué que desitjava al seu successor un major èxit que el que ell havia obtingut, i que creu que assolirà gràcies als dots remarcables del senyor Garganta.

Acabà dient que deixava la Direcció general per complir un deure que com a ciutadà de Catalunya i de la República li és ineludible en els moments presents. Anirà allà on calgui, disposat, com sempre a defensar la República i Catalunya.

Acte seguit el senyor Joan de Garganta agraí les paraules que li havien adreçat el conseller de Justícia doctor Bosch Gimpera i el director general dimès senyor Tasis i Marca. Digué que aspirava a ésser un continuador de la tasca empresa pel senyor Tasis per normalitzar els serveis correccionals, i afegí que esperava que la seva absència no seria notada, per la qual cosa posarà tot el seu esforç i tota la seva voluntat en les tasques que li havien estat encomanades. Oferí la seva més ferma i lleial collaboració al conseller de Justícia i al president del Tribunal de Cassació, perquè l'obra de la Justícia, a Catalunya, sigui acomplerta amb la normalització democràtica. "Hem d'ésser inflexibles i humans alhora — digué—. Els homes que tenim detinguts els hem de tractar humanament i els hi tractarem, perquè som demòcrates i republicans. Agraeixo les paraules d'elogi que se m'han adreçat i prometo complir amb els deures del meu càrrec."

El nou director general fou felicitat per tots els presents, autoritats, funcionaris, amics i periodistes.

El senyor Tasis i Marca acollí les paraules de comiat i les que s'e presents li adreçaren amb uns mots d'agraïment i de simpatia.

L'aviació italo-alemanya ha bombardejat altre cop un vaixell anglès

Davant d'aquest fet, el ministre de Defensa anglès diu que cal que es modifiqui... la no intervenció

L'OPINIO BRITANICA ESPERA LA DECISIO DELS TECNICS

Londres, 11. — Com que [illegible] de l'aviació "nacionalista" contra els vaixells mercants neutrals als ports espanyols prossegueixen sense interrupció, l'opinió britànica té fixa la mirada en els tècnics que es van reunir ahir per a estudiar la situació i els remeis que puguin adoptar-se.

Malgrat que els senyors Chamberlain i Halifax no es trobin a Londres, segueixen en contacte amb el "Whitehall", i el Govern està decidit a acabar amb tot el perjudici causat al comerç legal anglès. — Fabra.

UNA NOTICIA CATEGORICAMENT DESMENTIDA

París, 11. — El ministeri de Relacions Exteriors desmenteix categòricament una informació publicada ahir al vespre per un diari anglès i reproduïda aquest matí per alguns diaris francesos sobre una determinada gestió del Govern francès a Londres, relativa a les qüestions actualment pendents de solució al si del Subcomitè de No Intervenció. — Fabra.

Comentaris francesos

"L'EXPEDICIO ITALIANA A ESPANYA NO ES POPULAR A ITALIA"

París, 11. — "Les autoritats de Burgos — escriu "Le Petit Journal", del coronel La Rocque —, si és veritat que són amos de la seva aviació, cometen un gran error."

El defensor de Franco, D'Ormesson, sosté al "Fígaro" el mateix que un altre diari favorable a Franco, "Le Petit Bleu":

"L'expedició italiana a Espanya no és popular a Itàlia i costa molt cara. El mitjà emprat pels aliats de Franco no solament ajorna el triomf franquista, sinó que dóna dret a pensar que aquests aliats no treballen a favor del triomf de Franco."

Els descobriments i les confessions de la Premsa francesa filo-franquista continuen. "Le Journal", un dels tres diaris que havia afirmat que els avions que van llençar les seves bombes en territori francès eren republicans, pu-

Resulta, doncs, que els avions eren franquistes, i ho confessa ara un dels tres diaris que havien dit que eren

França i la situació

CONSELL DE MINISTRES AL MINISTERI DE LA GUERRA

La nota oficiosa només parla de decrets-llei

París, 11. — El Consell de Gabinet s'ha reunit avui al matí al ministeri de la Guerra. La reunió ha començat a dos quarts d'onze i ha acabat a la una.

La referència oficiosa diu:

"El Consell de Gabinet ha procedit a examinar cert nombre de Decrets-llei, l'aprovació dels quals serà sotmesa al pròxim Consell de Ministres." — Fabra.

EL "BRISBANE" FOU ATACAT AMB ENRABEJAMENT

Mentre la tripulació socorria els ferits per les bombes, un altre avió l'ametrallava

París, 11. — "Paris-Midi" publica una informació d'Argel en la qual diu que el capità Guyot, del "Brisbane", féu unes declaracions sobre el bombardeig d'aquest vaixell per part de dos avions facciosos.

Tota la tripulació es trobava reunida sobre el pont, a les deu del vespre, quan va arribar el primer avió, el qual, baixant a pocs metres, va llançar tres bombes. Mentre la tripulació tractava d'auxiliar els ferits, va arribar un segon avió, que va ametrallar la tripulació. — Agència Espanya.

DIMARTS CELEBRARA SESSIO EL PARLAMENT ANGLES

Londres, 11. — El dimarts que ve es reprendran les tasques parlamentàries.

Aquest dia el cap de l'oposició laborista, senyor Attlee, interpellarà el primer ministre i li preguntarà les mesures que pensa adoptar el Govern per tal de posar terme als bombardeigs de vaixells mercants a les costes espanyoles.

Els elements parlamentaris creuen que el senyor Chamberlain informarà la Cambra de les decisions que indubtablement adoptarà el Govern en la reunió que se celebrarà demà, diumenge, a la tarda, reunió que serà dedicada totalment a estudiar la situació creada pels darrers esdeveniments registrats en relació amb la guerra d'Espanya. — Fabra.

EL VAIXELL ANGLES "SAINT WINIFRED" ES BOMBARDEJAT NOVAMENT

París, 11. — Comuniquen d'Alacant a l'Agència Havas que uns avions "Junker" han bombardejat de nou el vaixell anglès "Saint Winifred". — Fabra.

COM ES VEU A PARIS LA POSICIO DE CHAMBERLAIN

París, 11. — La situació a Londres, vista des dels cercles polítics de París, és la següent: Chamberlain no vol prendre cap mesura i té la intenció de tornar al Comitè de No intervenció, en el qual ni Itàlia ni Alemanya no accepten el control dels ports espanyols proposat per la delegació russa. El Govern anglès cerca noves fórmules de compromís, que ha presentat als delegats italià, alemany i rus, que modifiquen altra vegada el pla anglès. Chamberlain s'oposa a tota acció enèrgica, perquè diu que aquestes accions violarien el principi de no intervenció i amenaçarien la seva política de pau a la Mediterrània; l'únic mitjà, segons Chamberlain, és la retirada dels "voluntaris". — Agència Espanya.

SEGUEIX EL CINIC XANTATGE ITALIA

París, 11. — Itàlia afirma que les negociacions amb França només seran represes quan estigui arranjat el problema espanyol. És clar que Itàlia tracta de separar França d'Anglaterra. Segons certs rumors, Itàlia i Alemanya volen organitzar una nova i gran ofensiva a Espanya per tal de permetre a Mr. Chamberlain de presentar un altre "fet consumat" i posar en vigor l'acord amb Itàlia, isolant França, precisament quan els reis d'Anglaterra visitaran París.

La "Stampa" demana avui la posta en vigor immediata de l'acord angloitalià, i els altres periòdics feixistes afirmen que Itàlia "ha respectat" totes les condicions de l'acord amb Londres. — Agència Espanya.

Londres, 11. — El ministre de Defensa, sir Thomas Inskipp, ha pronunciat aquesta nit un discurs a Hatfield (Hertfordshire), referint-se particularment a les recents agressions de què han estat víctimes diversos vaixells mercants anglesos en aigües espanyoles.

El ministre ha declarat:

"Aquesta qüestió es troba a les mans competents del primer ministre i de lord Halifax."

Diu que aquesta delicada qüestió ha d'ésser tractada amb molt de tacte, a fi que restin salvats tots els interessos britànics, però sense agreujar innecessàriament la situació.

"Per això — afegeix — el primer que hem d'evitar és que es modifiqui la política de no intervenció." — Fabra.

ACOTACIONS

R. Tasis i Marca

No sé si hi ha gaires emboscats a Catalunya. Les opinions sobre això són variades i contradictòries. He vist, però, fa marxar vers el front molts homes de qualitat. Els he vist marxar decidits, sense vacillacions.

Ara, per exemple, acomiadem un estimat company nostre: Rafel Tasis i Marca. Sens dubte, per la seva situació, s'hauria pogut fàcilment evadir de complir amb aquest deure. Si a Catalunya hi ha homes "imprescindibles" en determinats llocs de treball, ell, evidentment, n'és un. Tots sabem ací el tacte i l'energia que ha desplegat des del càrrec difícil, si n'hi ha en aquests moments, de la Direcció general de Serveis Correccionals. Ell, tanmateix, ha preferit incorporar-se; demostrar que està disposat a defensar, amb alguna cosa més que amb paraules, la nostra causa.

Fa ja anys que coneixem Tasis i Marca. I no ens era pas difícil de preveure'n la notorietat que ha aconseguit en aquests darrers temps com a polític i com a escriptor. Era de preveure, en primer lloc, per la intelligència que li havia fet escriure un llibre d'observació psicològica, com "Vint anys". Després, sobretot, per la seva vitalitat; per la seva energia continuada. Però aquesta energia, aquesta vitalitat ha tingut un intens desplaçament, en aquests dos anys de guerra. La seva activitat ha estat tal que aquells que l'han coneguda, sense conèixer-lo a ell, s'hauran preguntat quants Tasis i Marca hi havia. Ultra la seva tasca de Serveis Correccionals, ja per ella mateixa aclaparadora, no ha abandonat, sinó que ha intensificat la seva activitat d'escriptor. Ha publicat així, durant aquest temps, fascicles tan interessants com "Els municipis i la revolució" i "Resum de la literatura catalana moderna", s'ha afermat com a assagista a la "Revista de Catalunya"; ha publicat diverses traduccions de contes d'un dels seus novellistes anglesos preferits, Hauxley, que un crític tan exigent com Leonardo reputa de perfectes. I ultra aquests i altres treballs, ¿quants articles, signats o no, no ha escrit a les pàgines mateixes de LA PUBLICITAT?

Diàriament l'hem vist, assegut davant d'una taula qualsevol de la redacció, redactar una crònica amb una lletra petita, clara, serena; una crònica sense cap esmena en el text, i escrita, molt sovint, en pocs minuts, i sense perdre, al mateix temps, el fil de les converses. Una crònica mai diluïda, sempre vibrant i inspirada sempre — sempre! — en el seu gran amor a Catalunya.

Ara marxa al front a demostrar que aquest amor no era purament verbal, que no era un pretext literari. Marxa al front i ens deixa ací una mica més sols, una mica més tristos. Però la seva absència, si ens el farà enyorar, ens fa confiar també, per tot el que representa, encara més en la victòria.

BEGUR

Llegiu
La Publicitat

EL MAJOR AVIO COMERCIAL DEL MON

Santa Mònica (Califòrnia, EE. UU.), 11. — L'avió comercial més gran del món acaba d'efectuar el seu vol de prova. Es tracta d'un quadrimotor capaç de transportar quaranta-dos passatgers i cinc tripulants. Pesa vint-i-cinc tones i té una potència de 5.000 HP. Pot arribar a una velocitat màxima de 386 quilòmetres per hora. — Fabra.

LA GUERRA A TOTS ELS FRONTS

Al sector de la 43 Divisió l'enemic és enèrgicament rebutjat i sofreix un càstig duríssim

Els nostres caces tomben dos avions rebels «Messerschmidt»

ELS COMUNICATS OFICIALS

FRONT DE L'EST. — Amb la mateixa intensitat que en la jornada anterior i idèntica protecció d'aviació i artilleria, l'enemic continuà ahir els seus atacs per tots els sectors que defensa la nostra 43 Divisió, però s'ha estavellat davant la ferma resistència dels soldats republicans, que li han causat un càstig duríssim.

Avui, durant tot el dia, ha prosseguit l'acarnissada batalla. Es lluita amb extraordinària violència al marge dret del riu Cinqueta.

Un intent de cop de mà facciós sobre l'ermita de Sant Salvador, del Montsec, ha estat totalment rebutjat.

FRONT DE LLEVANT. — Al sud-oest de Puebla de Valverde, els rebels aconseguiren, després de diversos atacs molt intensos, ocupar el vèrtex "Califas", però foren rebutjats rotundament en els seus intents contra el vèrtex Marrón, del sector de Mora de Rubielos.

A la zona de Lucena del Cid es lluita amb gran duresa a les immediacions de Useras, on les tropes lleials resisteixen tenaçment la forta pressió enemiga.

L'aviació republicana ha actuat durant tota la jornada realitzant eficacíssims serveis de bombardeig i ametrallament a tot el front.

En combat amb set "Messerschmidt", els nostres caces han aconseguit abatre'n dos: l'un ha caigut incendiat prop de Benicasim, i l'altre ha quedat destrossat prop del pantà de Quinto.

Un mosca nostre ha topat amb un caça rebel i s'han incendiat tots dos.

ALS ALTRES FRONTS. — Sense notícies d'interès.

Teatre Català

Festival a profit de "La Llar de l'Actor Català"

El diumenge vinent, dia 19 de juny, a les deu del matí, tindrà lloc un magne festival a profit de la "Llar de l'Actor Català", la magnífica institució creada darrerament per la Generalitat. Sota el marc esplèndit del Teatre Nacional de Catalunya, el nostre poble podrà assistir a una representació extraordinària del drama en tres actes del gloriós Ignasi Iglésies "Els vells", amb un repartiment impressionant. S'han ofert, també, a prendre-hi part, les més famoses figures del teatre líric i dramàtic.

LA MUSICA

UN NOU CICLE DE CONCERTS DE LIEDER DE LA DIRECCIO GENERAL DE RADIODIFUSIO

La Direcció General de Radiodifusió, amb l'assessorament artístic de l'il·lustre musicòleg Joaquim Pena, ha organitzat un nou cicle de lieder a càrrec de Mercè Plantada, Concepció Callao, Emili Vendrell, Ricard Fuster i Maria Canela.

Aquest cicle estarà constituït per l'audició íntegra de "Cants espirituals" i "A l'amada llunyana", de Beethoven; "Murtres", de Schumann; "Viatge d'hivern", de Schubert; "Col·lecció completa de Melodies", de Duparc, i "Romances de Maguelon", de Brahms.

Els textos són traduïts al català i adaptats a la música per Joaquim Pena.

El primer d'aquests concerts tindrà lloc al Casal de la Cultura el diumenge vinent, dia 19, a les dinou hores, i hi serà interpretat "Cants espirituals" i "A l'amada llunyana", de Beethoven, per Concepció Callao, contralt; Emili Vendrell, tenor, i Maria Canela, pianista.

L'acte serà públic i radiat per les emissores barcelonines.

ELS ESPORTS

FUTBOL

AQUESTA TARDA A LES CORTS

Ultra el partit Barcelona - Badalona, de Lliga, que es disputarà aquesta tarda al camp de les Corts, a dos quarts de sis, se'n jugarà un altre, que començarà a tres quarts de quatre, entre l'amateur del Barcelona i el Fortpienc.

Davant el Badalona el Barcelona arrenglerarà el següent equip: Llorenç; Blac, Soler; Castro, Couto, Galtès; Diví, Morral, León, Gerardo i Pagès.

GRAN TEATRE DEL LICEU
TEMPORADA OFICIAL D'ART LIRIC
Avui, tarda, a les 4'30
Avui, tarda, a les 4'30
1.er El famós sainet de Bretón
La Verbena de la Paloma
pels celebrats artistes Matilde Martín, Pere Terol, Pau Gorgé i Antoni Palacios
2.on La popular sarsuela de Vives
Bohemios
pels ovacionats intèrprets Conxita Peredès, Ricard Mayral, Pau Gorgé i Antoni Palacios
Mestre director: Ramon Gorgé.
Escenificació d'Eugeni Casals.
DIMARTS, dia 14, tarda, a les 5:
Comiat de l'eximi tenor Hipòlit Làzaro
MARINA
per l'eminent quartet Maria Espinalt, Hipòlit Làzaro, Pere Terol i Pau Gorgé

FRONTÓ NOVETATS
Avui, tarda, a les 3'45, a pala
SOLOZABAL - PEREA
contra
RUBIO - CHTO. GALLARTA
DILLUNS, tarda, a pala:
AZURMENDI - URZAY
contra
GALLARTA III - UNAMUNO
Detalls per cartells

FRONTÓ TXIKI-ALAI
Avui, tarda, a les 3'30:
SAGRARIO I MARI
contra
CARMENCHU I VASQUITA
Nit, no hi ha funció.

Teatre Català de la Comèdia
(ABANS POLIORAMA)
AVUI, diumenge, tarda, a les 4'30:
La senyora Marieta
En Garet a l'enramada
Nit, a les 10:
En Garet a l'enrramada
La senyora Marieta
ALEGRIA I VASQUITA

TRENCATS Guariment ràpit i económic
ORTOPEDIA TEIXIDO Aribau, 5

A LLORET DE MAR
(GIRONA)
CLINICA DENTAL "TORRE CAMPDERA"
per a malalts nerviosos, mentals i toxicòmans. Telèfon 10. Metge director-resident: DOCTOR M. BERNAT I CARRERES. Per a informes, adreceu-vos a la mateixa Clínica o a BARCELONA, els dijous, de quatre a sis de la tarda, a la plaça de Letamendi, número 3, 1.er

El Govern de la República

PRESIDENCIA

Una disposició fixant les normes a què hauran d'atenir-se els vehicles que vulguin passar la frontera

La "Gaceta" publicà ahir la següent disposició:

"Las necesidades de la guerra aconsejan reducir al mínimo posible la salida de vehículos automóviles del territorio sometido al Gobierno de la República, así como un conocimiento exacto del número y clase de los que salen y de las razones que determinan dicha salida.

Para cubrir todas estas finalidades, puede utilizarse el documento denominado "Carnet de paso de Aduanas" o "Tríptico" empleado solo hasta la fecha con fines fiscales, pero completando la obligada provisión con otro, expedido para cada caso y que tenga toda la autoridad precisa para justificar la salida.

En atención a lo expuesto, esta Presidencia ha resuelto que en lo sucesivo y hasta nueva orden, será requisito indispensable para que los vehículos automóviles puedan cruzar la frontera, que además del Certificado Internacional para automóviles y del Permiso internacional para conducir, expedidos por la Delegación del Gobierno en el "Automóvil Club de España" afecta a la Subsecretaría de Propaganda, exhiban en todo caso, Orden ministerial firmada exclusivamente por el Titular del correspondiente Departamento ministerial, en que se exprese concretamente la clase de servicio que el vehículo realiza y la duración del mismo."

ELS TRIBUNALS

Causes vistes ahir

QUATRE PENES DE MORT PER ALTA TRAICIO

Davant els diversos tribunals que funcionen a la nostra Audiència es veieren distintes causes els resultats de les quals per als respectius processats, foren els següents:

Condemnats:

Agustí Carmona, per venda de peix a preus abusius, 1.000 pessetes de multa. Rosa Grau, 5.000 pessetes de multa per venda a preus abusius. Per venda de tabacs a preus excessius, a Daniel Clavelles, 2.000 pessetes de multa. Pel delicte d'alta traició foren condemnats a la darrera pena, Francesc Casas Amigo, Francesc Perera Aragall, Antoni Canals Julià i Vicenç Alua Ponces; i a sis mesos i un dia d'internament Antoni Segarra Saumell.

Absolts: Joan Hume Sala i Andreu Garcia Menéndez.

El president del Tribunal de Cassació visita el Palau de Justícia

El president de l'Audiència efectuà una visita d'inspecció als calabossos del Palau de Justícia i a la sala on, per la seva disposició, se celebren les vistes del Tribunal de Guàrdia. Ha quedat molt complagut de la manera com estan installats i donà unes ordres perquè es facin unes obres necessàries.

L'EVACUACIO D'INFANTS

AHIR EN MARXAREN VUITANTA-VUIT CAP A ORAN

L'evacuació d'infants a l'estranger i en certes zones del territori de la República no és un caprici, sinó una necessitat ineludible. Quan el Ministeri d'Instrucció Pública i Sanitat va crear el Consell Nacional de la Infància Evacuada, hom perseguia la finalitat de salvar la infància.

Hi ha evacuats diversos milers de nens a l'estranger. Madrid, Bascònia, Astúries, Sant Sebastià...

Van sortint expedicions cap a llocs on els nens, a més d'una seguretat que aquí és impossible, trobin tot allò que els precisa per a viure tal com entén el món civilitzat que ha de viure la infància.

Surten expedicions a l'estranger. Abans-d'ahir, 50 nens cap a França; ahir, 88 cap a Oran. I per a la pròxima setmana hi ha assenyalades altres expedicions, i després més i més.

En l'expedició d'ahir tinguérem ocasió de veure l'alegria dels infants fent joc amb les llàgrimes dels pares. I l'emoció general de tots els presents al comiat al qual assistia el ministre, Segundo Blanco; el sots-secretari, Puig Elies; la directora general de Primera Ensenyança, Esther Artich; el cap i personal de l'Oficina de Premsa i Propaganda; el tresorer general de la C. G. T. d'Oran; el canceller del Consolat General d'Espanya a Oran; el mestre nacional espanyol, resident a Oran, senyor Falcó; diversos consellers del C. N. I. E., alts empleats i funcionaris del Ministeri.

Els petits foren obsequiats al menjador del Ministeri, on se'ls serví un dinar a presència de llurs famílies i de les personalitats i representacions susdites.

Futbol a Les Corts
Avui, diumenge, a les 5'30:
BARCELONA
BADALONA
A les 3'45:
Amateur del Barcelona i Fortpienc. - Entrada, 2'50

CAMISERIA FERRER-BATLLES 36, Boqueria, 38
Caçadores punt, punyo i pell, suèters, pellisses, guants, pijames, bufandes, bates, batins
Mitges "FERRO"

La venda de peix fresc

Normes per a distribuir-lo

Per la Direcció General de Proveïments, tan aviat com foren realitzades les necessàries gestions per a l'adquisició de peix fresc en quantitat suficient per al proveïment de la plaça de Barcelona, fou objecte de la seva primera preocupació establir unes normes distributives per tal que tots els ciutadans, cada dia que els correspongués, tinguessin assegurada llur quantitat de peix als preus de taxa. I això sense necessitat de formació de cues, ni pèrdues de cap mena per al consumidor, és a dir, realitzant-lo amb una automacitat semblant a la que empra per a la distribució del pa, en què cada ciutadà sap cada dia la quantitat que li correspon retirar i l'establiment on ha d'adquirir-lo, però amb una diferència, no obstant, respecte al pa, nascuda de la que existeix entre una mercaderia i l'altra, ja que si bé el pa pot ésser elaborat en quantitat pràcticament només limitada per les matèries primeres i els mitjans de producció, el peix no és possible, àdhuc amb els mateixos mitjans de producció, obtenir cada dia quantitats iguals ni de les mateixes espècies, puix que depèn de l'estat de la mar i de moltes altres circumstàncies.

Aquestes normes, que havien de servir de base per a la distribució, foren comunicades al seu dia a l'Ajuntament de Barcelona, organisme encarregat d'aquesta tasca, amb el fi que fossin posades en pràctica, atenent tant com fos possible aquella situació ideal de què parlàvem abans, i, en efecte, aquestes normes fonamentals han estat les següents:

Primera. Com que la quantitat de peix que arriba cada dia no és fixa, la primera operació a realitzar diàriament serà, en funció de peix disponible, determinar la ració per habitant que correspon a aquell dia, la qual serà coneguda pel públic mitjançant cartells col·locats als establiments de venda.

Segona. Com que la quantitat total disponible no permet el proveïment diari de tots els habitants amb carnet de racionament, que en aquest moment assoleix la xifra de 1.287.878, el racionament del peix s'ha establert a base que cada ciutadà pugui retirar-lo un cop per setmana; així, doncs, el nombre d'habitants que cada dia han de proveir-se de l'esmentat article és el de 238.000 en nombres rodons.

Tercera. Assignar a cada establiment de venda un nombre determinat i fix de carnets, posant prèviament en coneixement del consumidor per anuncis fixats a les fleques el mercat i la parada o botiga que li ha estat assignat.

Quarta. Com que la quantitat total de peix rebut no és d'una sola espècie sinó de diverses menes i aquestes diferents en quantitat de dia en dia, després d'haver-se fixat aquella quantitat que correspon al dia en funció de total, ha de distribuir-se el peix als venedors per classe, i per a això n'hi haurà prou amb distribuir la ració-tipus en quantitat proporcionals a les arribades de cada espècie, per tal de saber quantes i quines han d'ésser lliurades a cada venedor. Ara bé: això no vol dir que al públic hagi de lliurar-se-li la seva ració, completant-la amb totes les espècies, sinó de les que hi hagi a cada taula en el moment de la compra, podent elegir la que més li agradi o s'adigui amb les seves possibilitats econòmiques.

D'acord amb aquestes normes fonamentals i tenint en compte les arribades de peix produïdes durant la setmana passada i els dies a partir del dimecres de l'actual, puix que el subministrament es realitza cada dia, llevat dels dilluns i dimarts, la quantitat de peix que cada ciutadà haurà percebut cada dia que li hagi correspost repartiment de peix és el següent:

Dies	Peix arribat	Grams per habitant
1	20.175	80
2	23.680	100
3	18.180	70
4	17.145	35
5	8.265	30
6	13.260	50
9	38.105	150
10	47.651	183
11	57.075	225

Les tres xifres anteriorment consignades són les que corresponen al peix d'importació, sense tenir en compte el procedent de les platges nacionals, que hauria d'haver estat incorporat al racionament de peix, el qual encara no és controlat per la Direcció General de Proveïments, d'acord amb les normes que determina l'Ordre de taxes publicada a la "Gaceta" del dia primer del corrent mes i que en un termini breu serà objecte del degut control i sotmès tot a les mateixes normes de distribució.

Pot, doncs, el poble de Barcelona tenir la més completa seguretat que tots els dies de la setmana abans esmentats tindrà als mercats la quantitat de peix que li correspongui, en major o menor proporció, ja que establir una quantitat fixa és impossible, i que podrà amb seguretat completa retirar la seva ració al preu taxa, distribuïda d'acord amb les normes anteriorment exposades. Ara bé: cal que el públic coadjuvi també al compliment d'aquestes disposicions, presentant-se a retirar el peix el dia que li correspongui i sotmetent-se pel que es refereix a les espècies a les que hi hagi a la taula en el moment de presentar-se a comprar, tenint en compte també que qualsevol alteració de les normes establertes produeix pertorbacions que, en definitiva, redunden en perjudici del proveïment i, per tant, dels ciutadans.

AJUNTAMENT

Extracte dels acords presos pel Comitè Municipal Permanent en la seva sessió del dia 9 de juny

Restablir, de conformitat amb la circular de la Direcció General d'Administració Local, la denominació de "Comissió de Govern" per a l'organisme que regeix i administra el Municipi, i que havia estat anomenat fins ara "Comitè Municipal Permanent".

— Patrocinar la Festa del Llibre, contribuint amb 5.000 pessetes a les despeses d'organització, i autoritzar la installació de parades, amb motiu de la seva celebració, als carrers de la ciutat que ho permetin per no representar un obstacle per a la circulació, les quals podran ésser situades als cantons dels passeigs i a les voreres d'amplada suficient.

— Inclusions i rectificacions al Padró d'Habitants.

— Autoritzar l'enderrocament del que fou Pavelló del Mapa d'Espanya, de l'Exposició de Montjuïc, i urbanitzar la zona on es troba emplaçat.

— Aprovació de comptes referents a subministraments de serveis públics.

— Pensions, socors i jubilacions referents als empleats municipals.

— Aprovar les actes de recepció de les obres d'ampliació i habilitació de diversos Grups Escolars del C. E. N. U.

Felicitació a l'alcalde

L'alcalde, senyor Hilari Salvador, ha rebut un ofici de la Unió de Menestrals i Professionals de Catalunya per la qual el feliciten amb motiu d'unes manifestacions que féu als periodistes relatives a l'economia catalana i se li ofereixen, posant-se a la seva disposició per a col·laborar en les tasques encaminades a beneficiar la menestralia catalana.

Crida als familiars d'un soldat

Es prega als familiars o amics del soldat Francesc Sàez i Egea, de la 74 Brigada Mixta, vulguin presentar-se a la Secretaria particular de l'Alcaldia per tal de parlar-los d'una qüestió que els interessa.

Carnet del dia

ACTES, CONFERENCIES, REUNIONS

Per avui

...A les 10'30: Assemblea de la Mutualitat de la Premsa de Barcelona al Casal de la Premsa, Rambla dels Estudis, 6.

...A les 11: Assemblea de l'Associació d'Estudiants del Conservatori del Liceu, a l'estatge del mateix Conservatori.

...A les 11: Assemblea del Sindicat de la Indústria de la Pell (U. G. T.), al carrer de la Diputació, 277.

...A les 11'30: Assemblea de l'Agrupació Professional de Periodistes (U. G. T.) al seu estatge social.

...A les 15: Assemblea del Sindicat de Dibuixants Professionals (U. G. T.) a l'Avinguda del Portal de l'Àngel, 3.

ELS PROVEIMENTS

LES TARGES DE PA

Com que s'apropa l'acabament del termini de vigència de la tarja de racionament de pa del segon trimestre (abril, maig i juny), es posa a coneixement dels ciutadans que el repartiment de la tarja corresponent al tercer trimestre (juliol, agost i setembre) començarà el dilluns i el dimarts propvinents, dies 13 i 14, per a les targes d'una i de dues racions. El repartiment de la tarja del pa s'efectuarà a les Oficines Municipals de Districte (Tinències d'Alcaldia), de dos quarts de nou del matí a dos quarts de dues de la tarda. És indispensable la presentació de la Carta Familiar de racionament, i sense aquest requisit no serà lliurada cap tarja. Els ciutadans hauran de satisfer la quantitat de tres pessetes, import de segells municipals, en l'acte del lliurament de la tarja del pa, i se'ls prega que ho facin amb moneda fraccionària, per tal de facilitar la tasca dels funcionaris en benefici de tothom. Els ciutadans que el dia primer de juliol no posseeixin la nova tarja del pa, es veuran impossibilitats de proveir-se'n.

ELS TIQUETS DEL PEIX

Podent-se donar per esgotat el tiquet número 1 del racionament de peix que ha vingut utilitzant-se durant la setmana que fineix, la Conselleria Regidoria de Proveïments ha resolt que a partir de demà, dilluns, es talli, fins a nou avís, el tiquet número 2 a totes les parades dels mercats. Per tal d'evitar aglomeracions enutjoses, es recorda al públic que la distribució es farà com segueix: Dimecres, els carnets d'1 i 5 racions; dijous, els de 6 o 8 racions; divendres, els de 3, 10 i més racions; dissabte, els de 4 racions; diumenge, els de 2, 7 i 9 racions.

ORDRE PUBLIC

Detencions

Per tenir acaparades monedes d'argent i quantitats excessives de metàl·lic, la policia procedí a la detenció de Daniel Cladelas, Jesús Fernández Garcia, Antoni Villarrubias Guevara i Josep Maria Oller Tintorer, els quals passaren a disposició de la superioritat.

Les quantitats trobades foren dipositades en la Caixa de Reparacions.

— Per tenir en el seu poder pistoles per a l'ús de les quals no tenien la corresponent llicència, han estat detinguts i han ingressat als calabossos del Palau de Justícia, Josep Raja Sànchez, Antoni Morales Viñas i Antoni Cano Serrano.

EXPOSICIONS D'ART
LA PINACOTECA
Passeig de Gràcia, 34
EXPOSICIÓ COL·LECTIVA DELS MILLORS PINTORS MODERNS
SALA BUSQUETS
Passeig de Gràcia, 36
Pintura i escultura dels primers dels nostres artistes contemporanis

GENERALITAT DE CATALUNYA

PARLAMENT

Ahir es reuní la Comissió de Govern Interior de la Cambra i resolgué diversos assumptes pendents i altres de tràmit.

Visites

Visitaren el senyor president del Parlament, Dr. Serra Hunter, els diputats Fontbernat i Canturri. També el visità el president de l'Assemblea Municipal de l'Ajuntament de Barcelona, senyor Jaume Aragó.

PRESIDENCIA

El President visita una Exposició

El President de la Generalitat, senyor Lluís Companys, acompanyat del conseller de Cultura, senyor Carles Pi i Sunyer, visità ahir a la tarda l'Exposició de dibuixos de l'artista mexicà Angel Soto.

CONSELLERIA D'ECONOMIA

Federació Econòmica de la Indústria de l'Espectacle

El Consell General de Comerç i Crèdit (Avinguda 14 d'Abril, 405, primer, segona) adverteix a les unitats que han d'integrar la susdita Federació i que són les següents:

a) teatres; b) cinemes; c) varietés; d) sales de ball; e) estudis i laboratoris cinematogràfics; f) cases distribuïdores de pel·lícules; g) canòdroms; h) frontons; i) parcs d'atraccions i atraccions ambulants; i j) places de braus, que dins d'un termini de tres dies han de formalitzar llur inscripció i recollir, amb aquest objecte, els impresos necessaris més amunt esmentats.

NOTES SOLTES

L'obra premiada en el concurs del Teatre Català de la Comèdia s'estrenarà el dimecres dia 15, a les deu de la nit.

Ben poques vegades la presentació d'una obra ha despertat l'interès d'aquesta producció de Joan Oliver, el qual ha desenrotllat el seu tema, punyent i irònic a la vegada, d'una faisó verament notable i amb una originalitat absoluta. Les escenes se succeeixen vives, sense que cap d'elles no deixi de respondre, ni per un moment, a l'emotivitat de l'acció.

S'ha encarregat Pius Daví de la interpretació del protagonista, del qual ha fet un minuciós estudi. Estem segurs que assolirà un dels èxits més falaguers de la seva vida artística. Maria Vila, actriu incomparable del nostre teatre, el secunda admirablement en la interpretació de "La Lupa", la dona inquieta i anhelosa d'heroïcitats.

Cal destacar la disciplina de la Companyia del Teatre Català de la Comèdia, que a fi de donar tot el relleu possible a la interpretació de l'obra, ha acceptat, sense apreuar papers, els que l'autor, d'acord amb el director, li ha repartit.

Els celebrats escenògrafs Ramon Batlle i Joan Morales pinten els sis decorats de l'obra.

Tots els bons amants del teatre tindran ocasió de constatar el dimecres dia 15 que "La Fam" és digna del premi del Teatre Català de la Comèdia.

Diada del Llibre
Obres d'imminent publicació i que, coincidint amb aquesta festa, seran posades en venda
"Historia militar de la guerra contra Napoleón en España"
pel General Gamir Text: castellà Preu: 5 ptes.
Editat per la Biblioteca Militar de Catalunya
"Unitats de xoc"
de Pere Calders Text: català Preu: 10 ptes.
Publicat per Editorial Forja
"El 19 de juliol a Barcelona"
de J. M. Lladó Figueres Text: català Preu: 6 ptes.
Editat per la Biblioteca Política de Catalunya
"Deu anys de feixisme totalitari a Itàlia"
per Silvio Trentin Text: català Preu: 10 ptes.
Publicat per Editorial Forja
"Els escriptors anglesos es pronuncien sobre la guerra espanyola"
Text: català Preu: 3'50 ptes.
Editat pel Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya
"La batalla del Marne"
(NOU FORMAT)
pel Coronel Barcino Text: català i castellà Preu: 3'50 ptes.
Editat per la Biblioteca Militar de Catalunya
"Catalans a Madrid"
per Jaume Miravitlles Text: català i castellà Preu: 10 ptes.
Publicat per Editorial Forja
"14 d'abril"
per J. M. Lladó Figueres Text: castellà Preu: 3'50 ptes.
Editat per la Biblioteca Política de Catalunya
"Ales humanes"
per Salvador Perarnau Text: català Preu: 5 ptes.
Editat pel Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya
"Les pedres parlen"
per Rafel Tasis i Marca Text: català Preu: 5 ptes.
Demaneu-les al vostre llibreter o quiosc
Bonificació de l'acostumat 10 per 100 de descompte
PER A COMANDES:
CORSEGA, 414 ENT. - EDICIONS FLAMA - TEL. 32216

La Diada del Llibre

Les Idees i les Lletres

Entre l'article periodístic i el llibre, i al costat de l'assaig de revista, havem de situar-hi, lògicament, la conferència. Ens referim, avui, davant la imminència de la diada de l'esperit, a la conferència de significació específicament intel·lectual i, en concret, de popularització de la cultura en els seus diversos matisos. I si aquestes conferències són donades per signatures de reconegut prestigi i de sòlida formació universitària, en el sentit elevat del mot, aleshores esdevenen un gaudi íntim i una comunió d'ànimes que, per virtut de la paraula de l'orador i en el clos de les quatre parets, viuen aquells moments a l'unison. I això, adhuc quan l'actitud filosòfica, social o, simplement, intel·lectual, els separa. Ara mateix, des de demà i a base de temes ben interessants i suggestius, parlaran a les nostres masses cultes, valent-se de la tribuna acollidora de benemèrites entitats, Josep Maria Capdevila, Jaume Serra Hunter, Carles Riba, Francesc Pujols, Xavier Benguerel i J. M. Miquel i Vergés. Llur innegable condició d'homes representatius de la cultura catalana, recolzada per una obra persistent i sòlida, us encomana la il·lusió d'escoltar-los a cadascun d'ells, en presència física i a través de la paraula viva, sense esperar informacions de premsa forçosament fragmentàries. Si aquest propòsit de caràcter individual s'universalités i esdevingués, per paral·lelisme, col·lectiu i numèricament respectable, vet ací com la Festa del Llibre perdria una mica més el to comercial que amb els avantatges en el preu d'adquisició se li dóna i guanyaria en afirmació cívica i en contingut espiritual. Bona cosa és que els ciutadans de tota mena sentin la influència de les cobertes colorides, serioses o rialleres, dels nous o dels vells volums situats estratègicament als aparadors de les llibreries o damunt les taules del carrer. Però per als qui aquesta diada és, en realitat, un dia més dels de cada dia que mantenim intacta la nostra atenció per la lletra impresa, estimem que la conferència ens obre un camí per a mostrar-nos gentils i amatents amb els que honoren aquests dies de l'any amb unes assenyades reflexions sobre les coses de l'esperit i sota els auspicis eterns de l'ànima catalana.

F. S. FORNER

*

Al marge de la Diada

Dir que un llibre equival a una arma, és, més que repetir un tòpic, gairebé popularitzar una vulgaritat. Però res no ens priva d'aixecar aquest tòpic, aquesta bandera que ens plau de tan vulgar, i de repetir que les lluites, especialment les lluites com aquesta que sosté el nostre poble, en la qual l'esperit, el nostre esperit, és el que compta, es guanyen tant amb les armes a la mà, com amb un llibre, tant si el llibre és un relligat de plecs de fulls impresos que contenen afanys, il·lusions, amors, esperances i odis —l'odi perdura en els replecs de l'ànima humana—, com si és aquell llibre simbòlic que conté el gloriós passat de la nostra història amb les infinites lluites que els catalans hem sostingut per les nostres llibertats, que evoca el perfum penetrant, l'atmosfera clara, la gràcia severa, massissa, de les carenes de les nostres muntanyes, la ratlla inquieta, eriçada, blava i blanca de la nostra mar...

Un llibre és una arma en temps de pau i en temps de guerra. Una arma, un instrument guerrer, és un element ofensiu: serveix per a fer la guerra, per a sembrar la mort en els camps en els quals lluiten els què volen viure i els que volen matar. Amb les armes es forgen les victòries. Nosaltres, que hem hagut d'agafar les armes, i jo quasi ens les estimem perquè gràcies al seu poder i a l'esforç que Catalunya hi esmerça guanyarem la guerra i arrabassarem de les urpes de la canalla invasora aquells trossos de terra catalana, sang de la nostra terra, que ja sofreix la dura petja de la casta del crim, en acabat desarem les armes, o en farem la salvaguarda de la pau.

Un llibre és una arma defensiva en temps de guerra i en temps de pau. És un element que protegeix i estimula, és un sedant i un reactiu tot alhora. Per això en aquests moments que el nostre poble sofreix amb més duresa que mai els efectes d'una guerra cruenta, de persecució i d'extermini, els treballadors, els de la ciutat i els del camp i els nostres gloriosos soldats, llegeixen amb una avidesa quasi desconeguda. Reaccionen tal com escau a un país sa d'esperit davant dels bàrbars que atempten les nostres vides, que arrasen els nostres pobles, els nostres monuments arquitectònics, que bombardegen i cremen les escoles. El nostre poble, els treballadors, els menestrals i els combatents llegeixen, adquireixen llibres.

Mentre, d'una manera especial els metal·lúrgics i els camperols, junt amb els combatents, lluiten cadascun en el seu lloc per a la defensa de la Pàtria, l'artista i l'escriptor descriuen per mitjà de la tela o de les pàgines adés blanques, les gestes d'aquesta hora intensa. En aquesta Diada del Llibre, la segona que celebrem en règim de guerra, apareixen alguns llibres de qualitat, gosaríem a dir, excepcional.

Entre els llibres que apareixen aquests dies, tots d'excel·lent qualitat, si faig exclusió del que duu el meu nom a la capçalera, n'hi ha alguns que han estat concebuts durant aquests vint-i-tres mesos de guerra, que els ha inspirat la guerra i que són un reflex emocionat dels moments de dramàtica bellesa, dels nostres sublims herois, de la terrible duresa de la lluita. En les pàgines d'aquests llibres s'hi palesa l'amor a la terra i a la raça i a la humanitat. Un halo sensible d'esperança s'eleva d'entre aquells fulls que prèmen, trèmules, les nostres mans, quan heu acabat la lectura.

El llibre ha d'ésser elevat a la categoria de senyera. Que en la celebració de la Diada del Llibre d'enguany, sota l'or i el roig de la senyera de la Pàtria, que s'eleva "per damunt dels nostres cants" cada català sigui portador de dos llibres, un dels quals constituirà l'ofrena que els de la reraguarda devem als nostres germans del front.

Joan MERLI

*

Actes per a avui

A les onze del matí. — Al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria (Rambla de Jaume Comte, 25). — MITING DEL LLIBRE, en el qual prendran part representants de la F.E.T.E., de la Institució de les Lletres Catalanes, de l'Agrupació Professional de Periodistes, un combatent en nom dels soldats del front, el conseller-regidor de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona Víctor Colomer, el secretari general del C.A.D.C.I, Pere Aznar, i el secretari de Cultura i Propaganda del C. A. D. C. I., Salvador Roca i Roca, que presidirà.

A les set del vespre. — Al Casal d'Esquerra Francesc Macià. Conferència per Salvador Perarnau.

A les vuit del vespre. — Parlament d'Avel·lí Artís des del micròfon de les emissores barcelonines.

Actes per a demà

A les dotze del migdia. — Conferència al Casal de la Cultura, per Corpus Barga, organitzada per la Subsecretaria de Propaganda del Ministeri d'Estat.

A les set del vespre. — Al Casal d'Esquerra Francesc Macià. Lectura de poemes per Gimeno-Navarro.

A la mateixa hora. — Al Casal de la Cultura. Conferència per Josep Maria Capdevila. Tema: "El llibre i la cultura del poble".

A les vuit del vespre. — Parlament d'Enric Lluelles, des del micròfon de les emissores barcelonines.

A. C. R. del Poblet

Per tal de facilitar la recollida de llibres a favor del "Servei de Biblioteques al Front", patrocinat per la Generalitat de Catalunya, el dia 15, i amb motiu de la Diada del Llibre, aquesta entitat rebrà al seu estatge, Passatge Font, 16, tots els donatius que els ciutadans vulguin fer a aquest fi.

Per al mateix dia, a dos quarts de vuit de la tarda, ha estat organitzada una tanda de conferències que aniran a càrrec de la senyoreta Nuri Pujolar i dels senyors Oswald Cardona i Josep Taverna, els quals dissertaran sobre temes adients a la Diada.

D'INTERES PER ALS CONTRIBUENTS QUE FAN LLURS PAGAMENTS EN TALONS DEL BANC D'ESPANYA

Els contribuents que desitgin pagar les contribucions i impostos de la Hisenda de l'Estat pel sistema de talons de compte corrent contra el Banc d'Espanya resten avisats de la conveniència que prèviament els registrin a la Sucursal de l'indicat Banc (Via Durruti, 36) per a la deguda comprovació de signatura i anotació de disponibilitats de metàl·lic, circumstància que permetrà a aquestes Oficines de despatxar-los amb la màxima rapidesa. L'omissió d'aquest requisit no impedirà que l'ingrés tingui lloc; però l'operació haurà d'ésser ineludiblement més lenta, sense que hi hagi motiu per a produir reclamacions.

El centenari de Fortuny

(Ve de la primera pàgina)

traduir i representar sentiments íntims que no són els del propi sentir racial, i donar-los una forta vigoria d'expressió. Són molts els catalans que en totes les modalitats de l'art revelen una potència d'expressió de caràcters que, naturalment, haurien d'ésser-los aliens o exòtics. I si en alguns dels casos més coneguts, com els d'Albéniz, Granados o Juli Antonio, el cognom podria fer pensar en la influència d'un proper o remot mestissatge, exaltador de la facultat expressionista, en altres casos, com en el de Marià Fortuny i Marçal, la força i claredat en què es dóna, demostra provenir d'una modalitat autèntica de l'ànima catalana.

La interpretació típica i composta dels sentiments aliens a la pròpia ànima, es manté sempre en Fortuny en el pla costumista, decoratiu, extern; són elements de façana d'una obra que cal analitzar més endins per a veure'n els fonaments racials. La línia rebuscada del dibuix que arriba a la filigrana, la prolixitat preciosista del detall reduït a miniatura, l'arabesc decoratiu, la composició escenogràfica, les taques de color, els reflexos de la llum en les sedes o en les armes, no són, però, focs d'encenalls, miratges d'un enlluernament fugisser i degut a l'atzar. Si Fortuny assoleix una facilitat que sembla despreocupada, és perquè abans ha tingut una constant i tossuda preocupació d'aprendre i perfeccionar-se. Abans que condensés en una petita figura una meravella inversemblant de gràcia, de dibuix i de colorit, ha dibuixat d'infant, d'adolescent i de jove, centenars de croquis i esbossos. Abans de pintar els marroquins ferrenys i les belles orientals, els esmoladors de sabres, els encantadors de serpents i els venedors de tapissos, les manoles castisses i els galans rumbosos, els vells galants de casaca setcentista, havia dibuixat un gran nombre d'apunts dels pagesos del camp i dels menestrals de Barcelona, dels tipus més diversos del carrer de Sant Rafel i del barri del port. El que dóna consistència humana a les figures més exòtiques i convencionals, és la condició tan catalana que es fonamenten sobre una base ferma de sentit de la realitat.

Realitat que veu Fortuny també sota un altre angle genuïnament català. Si transforma la realitat en fantasiosos miratges de gràcia, en meravelles de dibuix i miracles de color, d'infon, a més, la forma catalana de la mordacitat, de la crítica, de la ironia. Ja de jove, Fortuny, revelació pels mestres i companys des de la infantesa, deixeble remarcat i preferit, arribà a la perfecció en la còpia del model acadèmic. Així com cerca el suport del seu art, més que en l'estudi de l'estàtua de guix, en la realitat densa, viva i complexa del món; es rebel·la també espiritualment, sense agror però amb la fermesa de l'artista que porta dintre, contra les fórmules mortes i les regles establertes, contra els cànons pedagògics tradicionals en la Barcelona de la meitat del vuit-cents. Més que els models clàssics, li causen una profunda impressió els aiguaforts de Goya i les litografies de Gavarni. Quan més tard, el mestratge i el prestigi li permetin lliurar-se al caprici de la fantasia, hi aportarà el llevat d'aquest sentit de llur crítica interior, alhora corrosiu i alliberador, que forma un dels caires més interessants de la nostra personalitat.

Una altra mostra de la catalanitat de l'obra de Fortuny que relliga amb el sentit de la realitat, és el mestratge, el domini, la traça a què arribà en l'exercici del seu art. El volum d'apunts i esbossos fets des d'infant, ensems que li donen un tou de real humanitat, perfeccionen la seva aptitut innata fins a un grau de mestria. Fortuny no fou un creador improvisat de fantasies impremeditades, fou un pintor inigualable en el seu ofici; i aquesta qualitat de traçut en el treball és també una condició ben catalana. Traça i mestratge que li permeten resoldre les majors dificultats tècniques i de representació, i que li donen amb l'èxit fàcil i el llast d'un prestigi que l'apresona, el més seriós obstacle a una ambició artística que la seva tècnica prodigiosa li hauria permès servir, quan la seva ànima arribà a somniar i a entreveure.

Pintor d'odalisques i de típiques anècdotes orientals, d'episodis de batalles i de paisatges africans, d'escenes de costums madrilenys i d'evocacions setcentistes, el jove que trobant Reus petit, marxà a 14 anys a peu a Barcelona amb el seu avi, el rodamón que li infiltrà el neguit del nòmada, que a 20 anys s'establí a Roma, que fa llargues estades a Madrid, a Granada, al Marroc i a París, sembla un home desarrelat de la seva terra. I tanmateix, no tan bohemi com sembla, pintor d'ofici, treballador tossut, no deixa mai d'ésser el català que porta dintre. I és l'honor de Catalunya el no haver estat esquerpa amb ell, amb tot que ell a estones sembla haver-la oblidada massa. Condició és de mare de poder comprendre i perdonar fins la ingratitud dels fills. Per això és tan just com simbòlic que la commemoració del Centenari de Fortuny se celebri en aquesta casa, ja que fou la Diputació de Barcelona la que, seguint la tradicional preocupació per la cultura de les institucions catalanes, representa enviant-lo com a pensionat a Roma l'orientació que mig segle abans havia traçat la Junta de Comerç, de grata recordança, i la que mig segle després seguí igualment la Mancomunitat de Catalunya. No importa que més tard les dificultats d'harmonitzar la volada i els compromisos de l'artista de fama amb els vincles de subordinació administrativa de l'antic pensionat i provincial, provoquessin malentesos que algun moment varen desil·lusionar-lo. Sempre correspondrà a la Diputació de Barcelona l'honor d'haver endevinat i reconegut la vàlua de Fortuny i contribuït a obrir-li el camí de la glòria.

Honor barrejat amb una mica de recança. Perquè la vida i l'obra de Fortuny plantegen el dubte i donen gairebé la convicció de si no hauria estat preferible per a ell i per al seu art no desarrelar-se tant de la terra que l'havia fet i del poble d'on sortí. En la vida de Fortuny hi ha dos moments mancats: quan en la jovenesa convíu amb els homes i l'ambient imprecís però gràvid de futur del renaixement català, i no arriba a sentir-lo; i quan a París, voltat ja de l'aurèola de la fama, ignora o negligeix l'amistat i la companyonia dels joves pintors impressionistes, amb els quals, per la profunda afinitat espiritual tan bé hauria pogut entendre's. L'estada de Fortuny jove a Barcelona coincideix amb els primers batecs del moviment renaixentista català. Tracta aleshores homes tan representatius com Víctor Balaguer, Claver i Emili Vilanova. Firma en primer terme una dedicatòria d'un àlbum de dibuixos escrita en el català de l'època al seu mestre Pau Milà i Fontanals. Compon els quadres de concurs per a obtenir la pensió provincial amb temes de romanticisme històric i gestes de Ramon Berenguer i dels almogàvers. Es quan pinta el paisatge que té per fons el monestir de Pedralbes, i del qual uns biògrafs remarquen que representa en el seu art un moment de màxima sinceritat, i que hi traspua l'accent inconfusible del fons ètnic. Però totes aquestes possibilitats es deixen darrera i es perden en deixar Catalunya. Més tard, ell mateix comprendrà obscurament el que va representar-li d'amputació l'allunyar-se massa de la terra, i es compararà amb melangiosa recança a un arbre sense rels o una ploma emportada pel vent de l'ambició. Li serà dolorós comprendre que l'agre de la terra i la sang dels pares donen més que la diversa varietat dels episodis pintorescos de diferents llocs i èpoques, les possibilitats humanes d'autèntica universalitat.

En la posta de la vida, prematurament segada, visqué Fortuny una tragèdia de punyent intensitat: la d'haver perdut l'ànima i no retrobar-la en la dispersió que era norma del seu art. Es potser a París on en té una sensació més clara i forta. Es aleshores el pintor de moda, l'embriaga l'incens dels elogis, el lliga la cadena de les reaccions mundanes. Però l'artista insubornable que porta dintre sent una melangia desencisada i amarga; es troba presoner de la fama i del gust artístic del moment que ell mateix ha contribuït a formar, dels marxants i dels clients que li demanen o exigeixen el persistir en una modalitat d'art que espiritualment voldria superar. El mestre admirat de tots, que rep els honors oficials i que cotitza a més alt valor que cap altre les petites teles policromes, sent una profunda i noble enveja dels joves combatuts i escarnits que porten en els seus assaigs incompresos la veritat del demà. Sent la inutilitat de l'esforç, l'eixòrquia de l'obra, servilment imitada i copiada, però que no formarà escola. I tanmateix comprèn com en ell, el màgic de la tècnica i el captador de la llum, impressionista abans de l'impressionisme, hi havien en germen totes les possibilitats per a ésser, a més d'un pintor excepcional, una figura de petjada decisiva en la història de l'art. Es la tragèdia per a retrobar-se la lluita que tants grans homes han de superar, entre les claudicacions de la vida i les exigències de la vocació.

Els darrers anys, de glòria, de dubte i de dolor de la vida de Fortuny, prenen una grandesa humana. Les aurèoles, el desig de retrobar-se, com un propòsit de renunciament, si és precís de tornar a començar. I és interessant com en aquests moments sembla recordar més aquella Catalunya, que aparentment havia oblidat. Reviuen els records primers, les figures i els paisatges del camp que esbossava d'adolescent, les pintures romàntiques de la joventut viscuda en els inicis del Renaixement, aquelles cançons catalanes que mai deixà enyoradament de cantar amb els seus vells amics de Roma. I és en aquesta hora, quan sent l'exigència suprema d'expressar el més íntim sentir, que escriu en la darrera estada a la platja de Portici, als amics catalans, que vol pintar per ell, a gust seu i no a gust dels altres, i que es veu encara amb ambició per a poder pintar quelcom de nou. Quelcom de nou, no. Allò que hi havia de robust, de permanent i de fecund en la seva ànima, i que traspua malgrat l'aparença vanament típica i convencional de la seva pintura. Però ja era tard. Pocs mesos després moria, i amb la mort es segaven les possibilitats de superació. Si aquesta inquietud de perfeccionament espiritual semblant a l'afany de superació tècnica de la joventut, ennobleixen el record de l'home, resta sempre, per a la glòria de l'artista, la meravella inimitable de la seva obra de pintor.

Es en aquesta sala de l'antic monument que ha aixoplugat les corporacions representatives de la història de Catalunya, i d'una de les quals en rebé l'empenta per a la seva volada, on millor es pot commemorar el record i el nom de Fortuny. Perquè és Catalunya la que així com sap comprendre i admirar el gran pintor que fou, pot sentir i enyorar aquell gran home d'influència genial i de solc profund que potser, per allunyar-se'n massa, no arribà a ésser. Catalunya exalta enorgullida amb el drapatge de la glòria, sumptuós com la seva pintura, el prestigi universal de Fortuny; però sent una mica incert i amagat el dolor de la mare per la mort prematura, en el moment en què l'endevinava empès a tornar, d'aquell fill volgut que nasqué d'una família menestrala, a la catalana ciutat de Reus, avui fa cent anys."

El brillant parlament del conseller senyor Carles Pi i Sunyer, que fou escoltat amb un respectuós silenci, va merèixer constants aprovacions dels assistents i en finalitzar fou llargament oplaudit. El senyor Pi i Sunyer va ésser molt felicitat per les personalitats assistents a l'acte.

Igualment foren objecte d'aplaudiments els parlaments pronunciats pels altres oradors.

NOVETATS
PER A VESTITS
NOVETATS
PER A ROBA INTERIOR
NOVETATS
PER A DECORAR LA CASA
NOVETATS
EN CONFECCIONS
PER A COMPRAR LES A
NOVETATS
DIRIGIU-VOS SEMPRE
EL BARATO
EMPRESA COL·LECTIVITZADA

Llegiu La Publicitat

Conselleria de Governació
i Assistència Social
Noves oficines del
COMISSARIAT D'ASSISTENCIA ALS REFUGIATS
AVINGUDA DEL 14 D'ABRIL, 459

LA PREMSA CATALANA

LA HUMANITAT

Rovira i Virgili, davant de voler eixamplar als homes de Praga les llibertats de Txecoslovàquia, diu:

"¿Per què no s'arriba fins a l'autonomia federalista? Això preguntaran molts dels que s'interessen pel problema txecoslovac, a Catalunya i a fora de Catalunya.

Per la nostra part recordarem que en escriure la *Història dels moviments nacionalistes*, fa vint-i-cinc anys, ja vam remarcar el caràcter complicadíssim de les qüestions nacionals al Centre i al Sud d'Europa, caràcter degut a la barreja de races i llengües en unes mateixes comarques i poblacions. Això fa sovint difícil, i de vegades impossible, l'assenyalament de les ratlles fronteres entre les diverses nacionalitats.

El federalisme polític i territorial exigeix que els grups federats tinguin una delimitació concreta. Es pròpia per als grups diferents juxtaposats. I el cas de moltes comarques de Txecoslovàquia no és el de la juxtaposició, sinó el de la superposició.

En altres paraules; a la República txecoslovaca hi ha, ultra les fronteres verticals que separen contrades, les fronteres horitzontals que separen races i llengües. ¿Com és possible que els sudetes, els hongaresos i els polonesos hi tinguin els respectius Estats particulars, amb una exacta delimitació?"

TREBALL

Remarca la necessitat d'ampliar la política del Front Popular sense, però, que cada partit hagi d'abdicar de llur ideologia. S'expressa així:

"La política de Front Popular, que esdevingué una necessitat quan el feixisme es preparava el camí per a intentar un assalt contra la República democràtica, és avui més necessària que mai. Avui, el feixisme dels generals, dels terratinents i dels grans capitalistes, ja no es prepara, sinó que — aliat als mercenaris de Hitler i de Mussolini — ens fa una guerra cruenta i dura, una guerra a mort, amb el designi de liquidar les nostres llibertats democràtiques i la pròpia independència de la nostra pàtria.

D'una tal situació no podem sortir victoriosos si no és aplegant totes les forces progressives i veritablement patriòtiques per a foragitar els invasors, és a dir, practicant amb encert constant i amb tota l'amplitud possible una política de Front Popular. Que tothom comprengui aquesta política és tan imperiós i tan vital, que tota insistència sobre el seu contingut està completament justificada.

El Front Popular no és, no pot ésser, una aliança sense principis, com d'antuvi ho va creure molta gent. Una aliança caòtica, purament numèrica, no tindria cap força i no permetria lluitar, ni tan sols amb la més petita probabilitat d'èxit, contra la gran potència que el feixisme representa."

EL CONGRES SAFARDITA

Ha tramès una felicitació al Govern de la República i a l'Exèrcit Popular

Ahir al matí visità el ministre d'Instrucció Pública, el professor senyor Coriat per a informar-lo del Congrés Safardita, en el qual han tingut un acolliment favorable i emocional els delegats espanyols. S'aprovà en el Congrés, trametre una felicitació al Govern de la República espanyola i a l'Exèrcit Popular, que tan bravament lluita per la independència nacional.

Els comissionats de París i Londres, han encomanat al senyor Coriat perquè feliciti personalment el ministre d'Instrucció Pública, pel seu interès en defensa de la causa safardí.

LA RECOLLIDA DE FLASSADES I ROBES D'ABRIG PER ALS COMBATENTS

Espanyols! Antifeixistes!

Es necessiten flassades i robes d'abric per als nostres combatents.

I això s'aconsegueix amb els draps inservibles que hi hagi a les vostres llars.

Fins ara aquests draps es venien comprant a l'estranger, pagant-los en or.

I l'or espanyol cal estaviar-lo.

—*Com havem de contribuir a aquesta obra?*

—Fent que cada ciutadà lliuri voluntàriament els draps que tingui, vells o nous, vestits inservibles, roba interior que no usi, etc., etc.

Lliureu la vostra roba avui mateix! No costa el menor esforç!

I contribuïu d'aquesta manera a preservar del fred i de les malalties els nostres germans que lluiten als fronts per la independència de la Pàtria.

Home i dona espanyols! Propagueu aquesta nota al lloc on actueu: fàbrica, taller o oficina, al mercat, al cafè, al teatre, al cinema i entre les vostres amistats.

I fent-ho així laboreu per la victòria, per la República i per Espanya.

NOTA. — Els draps i roba usada es lliuraran en paquets embolicats i lligats, posant damunt el nom i domicili del donant.

Es recullen a totes les Tinències d'Alcaldia.

LA POLICIA DESCOBREIX UN DIPOSIT CLANDESTI DE QUEVIURES

MANIFESTACIONS DEL DIRECTOR GENERAL DE SEGURETAT

El director general de Seguretat, senyor Cuevas, a primera hora de la tarda rebé els periodistes i els donà compte d'un important servei portat a cap per un grup d'agents de la Brigada Social, encarregada dels delictes per preus abusiu, acaparament, i venda clandestina de gèneres.

El director general manifestà que els esmentats agents, seguint una pista, havien aconseguit descobrir el domicili d'un desaprensiu que guardava gran quantitat de joies, diners i articles de menjar i de vestir, amb la finalitat de negociar-hi i obtenir bones ganàncies.

El director general facilità a continuació la següent relació d'allò que havia estat incautat: monedes de plata, valors i efectes públics i privats per un valor superior a un milió de pessetes; atresorament de bitllets del Banc d'Espanya; 3.000 peces de teixits de diverses menes; 4.168 dotzenes de mocadors; 872 quilos de canyella; 524 de te; 1.487 de pebre; 3.112 de xocolata; 334 de cafè; 25 de sabó; 46 pots de llet condensada; 107 de tomàquet en conserva; 8 ampolles de carn líquida; 30 quilos d'arròs; 118 cubets Maggi; 52 quilos d'ametlles i avellanes; 45 de cigrons; 120 de sucre; 950 de cera verge; 455 d'oli; 176 de pintura; 250 de cacau, i 15 caixes de sacarina. Tots aquests articles han estat posats a disposició de l'autoritat competent i el detingut ha passat a disposició del Jutjat corresponent. El senyor Cuevas ha adreçat efusives felicitacions als agents que han realitzat aquest important servei.

CANVI DE DOMICILI DEL COMISSARIAT D'ASSISTENCIA ALS REFUGIATS

El Comissariat d'Assistència als Refugiats la residència del qual havia estat fins ara en el Passeig de la Bonanova, 27, posa a coneixement dels refugiats, corporacions, entitats i públic en general que a partir de demà, dilluns, restaran installades les seves noves oficines a l'Avinguda del 14 d'abril, número 459.

LA CRIMINALITAT AUGMENTA MOLT A ALEMANYA

Berlín, 11. — Segons notícies de la premsa nazi, a l'Alemanya de Hitler la criminalitat entre la joventut ha augmentat en els darrers cinc anys en un 45 per 100. Una característica de relaxament moral de la joventut sota l'educació nazi és haver-se duplicat els crims passionals i els abusos de confiança a conseqüència de les necessitats materials no satisfetes i de la corrupció moral del III Reich. — AIMA.

Josep Sagimón Forès

Ha mort a l'edat de 83 anys

(E. P. D.)

Fills: Joan, Emili, Antoni, Carme. Néts: Josep, Joan i Emili. Fills polítics: Josep Montaba i Maria Rabassa, i família tota.

— L'enterrament tindrà lloc dilluns, dia 13, a les 10'30.

Bruc, 89

Fulletó de LA PUBLICITAT—12 Juny 1938

REVISTA DE LLIBRES

De cara a la Diada del Llibre. - L'herald de la Festa: ALOMA, per Mercè Rodoreda, Premi Creixells 1937

per RAFEL TASIS I MARCA

Dimecres és la Diada del Llibre d'enguany. Les seves característiques seran una mica diferents de les d'altres anys. Segurament la novetat essencial consistirà en el fet que els llibreters i els editors no sortiran, com abans, al pas del públic per oferir-li, amb l'esquer de descomptes i primes, els llibres, mercaderia supèrflua i poc afavorida pels compradors. Ben al contrari, editors i llibreters es planyeran de la febre excessiva de venda, que ha convertit tot l'any en una Diada del Llibre i que no els dóna temps de reeditar ni de renovar existències. Es un fenomen curiós, del qual podem tots legítimament enorgullir-nos, aquest interès universal per la lletra impresa, que treu a la nostra Festa del Llibre aquell aspecte una mica antipàtic que tenia, d'excitar la curiositat del públic distret i desavesat a comprar llibres vers unes novetats o uns èxits editorials que aquell dia li eren oferts amb un descompte extraordinari. Havia arribat a crear-se, paral·lel i amb el mateix esperit dels "llibres del Dia del Llibre", els "compradors de llibres del Dia del Llibre", que amb el ritus anual es creien ja estar en paus amb la cultura i amb la literatura. Comprar un llibre, llegir-ne un parell de pàgines o bé, de tard en tard de l'any, acabar-lo d'esma i amb el gest de resignació del que pren una purga, era una trista conseqüència ben usual del Dia del Llibre d'anys passats.

Tanmateix, si en aquest aspecte d'excitant de la curiositat del públic distret la Diada ha perdut la seva eficàcia, per manca de públic distret, hauria estat trist que la Festa no hagués estat celebrada d'altra manera que amb uns actes oficials o uns mítings públics. La celebració més escaient era la publicació d'uns quants llibres importants. Sé que en català, a desgrat de la manca de paper i de la natural dispersió dels escriptors, aquesta celebració no ha de fallar. La Institució de les Lletres Catalanes, organisme oficial d'una gran activitat i d'un vastíssim camp d'actuació, del qual fins ara el millor exponent és la "Revista de Catalunya", llançarà abans de dimecres una colla de bons llibres en català, i entre ells, els Premis Literaris oficials, que eren gairebé tots inèdits encara. Al costat de les edicions de les altres cases, aquests volums representaran la persistència de l'esforç cultural català, la fidelitat a l'idioma dels nostres escriptors, la virtut constructiva de les noves institucions creades per la Generalitat.

L'herald d'aquests llibres ja està entre nosaltres i omple els aparadors de les llibreries amb la sòbria tipografia de la seva portada, on senyoreja la taca de color d'un títol: "Aloma". Premi Creixells 1937, la novella de Mercè Rodoreda s'ofereix al lector i al crític amb el doble prestigi de la recompensa oficial i de la ràpida i brillant carrera de la seva autora. Voltada, encara, del vel vaporós de la inedició, hom podia esperar de trobar-hi un esplai enginyós a la manera de "Crim", mostra enlluernadora d'un estil que treballa en arpegis i acords difícils el seu virtuosisme, o una sàtira divertida com aquella novella "Un dia de la vida d'un home", que ens revelava una autora de temperament i originalitat. La sorpresa i —per què no?— la satisfacció, han estat augmentades pel fet de trobar-se amb una novella seriosa, patriòtica i tot, amb aquell patetisme una mica sensual que es desprèn d'una manera irresistible de les històries de joventut quan són contades, com ara aquesta "Aloma", amb una gran tendresa vers la protagonista i amb un concepte amarg i pessimista, irrenunciablement jove, del món i de l'amor.

"Aloma", vull declarar-ho de bell antuvi, — i sé que això serà una satisfacció per a la seva autora, una mica molesta per la insistència desorientada i explicable dels comentaristes a presentar el llibre, abans de conèixer-lo, com una obra "divertida" —, és un llibre seriós. Es, però, un llibre molt interessant, un llibre original, tot i la seva volguda subjecció a uns cànons narratius clàssics. El comenceu i no podeu deixar-lo fins al final, i encara és amb recança que preneu comiat dels seus protagonistes. De la seva protagonista, millor, personatge únic, complet, centre i lligam de l'acció, explicació i judici de tots els altres. ¡Com us és difícil de sostraure-us a l'encís d'Aloma, amb el seu nom medieval, de ressons lul·lians, les seves gràcies d'adolescent mal vestida i el seu descobriment decepcionant de l'amor i de totes les coses llordes que s'emparen sota aquest concepte! En tancar el llibre, abandoneu Aloma al seu destí i a la seva callada desesperança, enmig d'un món egoista, més indiferent que hostil, amb la sola lluïssor del fill que ha de venir i que l'ajudarà a triomfar de la vida o a enfonsar-s'hi definitivament.

L'argument de la novella és molt simple. Aloma viu amb el seu germà casat, en una caseta de suburbi heretada dels pares. Tota la seva tendresa de noia està posada en el nebodet malaltís i en el record d'un germà que se suïcidava, emmetzinat pel desencís de la vida. Aloma somnia en l'amor. Però ¿què és l'amor? ¿Les festes luxoses del cinema, els galans de frac i bigoti retallat, o bé els somnis llangorosos de les nits estelades, o bé, encara, la concreció material d'una avinença dels sexes, com és descrita en una novella que llegeix d'amagat?

L'amor es presentarà, és *clar*, perquè està latent dintre ella i perquè la primavera sotja. I es presentarà sota la forma d'un germà de la seva cunyada, vingut d'Amèrica amb el prestigi de l'absència i de les aventures desconegudes. Es un home vulgar, ni massa intel·ligent ni massa afectuós. Lleig i tot. Ben aviat desapareixen les facultats crítiques de la noia. El nebodet es posa greument malalt, i Aloma i Robert, el nouvingut, es troben llargues estones al costat del llit de l'infant. Després la cunyada de la noia se'n va de casa amb el nen, i la parella roman sola sota la complicitat interessada del germà d'Aloma. La màgia de la nit de Sant Joan acomplirà la feina decisiva d'apropament i farà d'irresistible alcavota. Aquest capítol té una força d'expressió magnífica. Les frases són breus i punyents. "Un mot es fa lloc i vibra dintre seu. — Noia, Noia, Noia?... — ¿Què ha passat? — Què s'ha perdut? — Es la boca, que amarga. I tots els llessamins. Es deixa anar a terra, de braços i rostre contra el llit. — Quin perfum els teus cabells... i tota tu..."

Després, la història de sempre. Alts i baixos de la passió sensual i l'esperit que no sap destriar allò que hi ha de veritat i de mentida en aquell torb que ajunta i masega dos cossos. I la mort de l'infant. I la trista aventura sentimental del germà, que al darrera de l'amor d'una dona de les que hem convingut a anomenar fatals, arruïna el seu esperit i la seva família. I la revelació que aquell amor de Robert per ella era, només, el derivatiu i la substitució d'una passió irresistible deixada allà a Amèrica. I el desencís total, el desamor, la sensació de buidesa i de solitud, entremig d'una llar desfeta, gebrada per tota mena d'egoismes. Egoisme de Joan, el germà, que amb la seva aventura ha acabat de liquidar l'espurna de la seva joventut; egoisme d'Anna, que revenjaria de bona gana en la cunyada el desamor del marit; egoisme de Robert, que no la comprèn i l'abandona, atret pel record de la dona que ha deixat enllà de les mars; egoisme de Coral, la dona fatal, que es tanca a tot raonament i se sotmet a la frivolitat convencional de les professionals de la coqueteria...

Com reaccionarà Aloma? Alguna lectora sensible, que no sap sostraure's a l'encís del "happy end", trobarà una solució plena de possibilitats en la persona fantasiosa, tot just apuntada, però plena d'una simpatia encomanadissa, de Joaquim. ¿Qui sap si, en presentar aquest personatge, Mercè Rodoreda no es llisurava amb una certa malícia a aquestes combinacions del lector insatisfet? Tanmateix, Aloma roman sola, "perduda dins la nit que l'acompanya". Però — no ho oblideu — hi ha la prometença de la maternitat. "Una veu petita dirà: Mare!"

Deslligar l'estil de l'acció d'una novella és una feina molt agraïda per al crític quan un llibre no és interessant i només és allò que en diem "ben escrit". Quan, com amb aquesta "Aloma", estil i acció caminen aparellats, i l'un és inseparable de l'altre, aquesta feina és inútil. Les troballes d'expressió, les reaccions psicològiques: la manera com són descrits els estats d'esperit de la protagonista, els paisatges barcelonins i sobretot la casa, personatge vivent i transcendental en el drama d'Aloma, revelen una gran escriptora, amb tota la força de la inspiració dels novellistes de vocació. Algunes pàgines d'"Aloma" comptaran entre algunes de les més punyents de la novellística catalana. Vull remarcar, entre elles, aquelles meravelloses lletres que Aloma escriu i envia a un amant imaginari, corresponsal dels seus somnis. En aquestes lletres hi ha, vivent i completa, aquesta Aloma que quedarà, amb el seu drama silenciós i mesquí, com un dels personatges inoblidables de la moderna literatura catalana.

El complot de la "Guàrdia de Ferro" encara cueja. Codreanu ha interposat recurs contra el fall que el condemna a treballs forçats

LA PUBLICITAT

Els musulmans de la regió d'Oran se senten antifeixistes, i han convocat una gran reunió de musulmans del Nord d'Africa per ajudar Espanya

Moviments sísmics a Anglaterra, a França i a Bèlgica

En el barri de Woolwich, de Londres, s'envesteixen els autos a conseqüència de la sotragada

Londres, 11.—L'observatori de West-Bromwich ha registrat un moviment sísmic a les 11'50 d'aquest matí. El fenomen ha estat definit pel sismòleg senyor Shaw com una "forta sotragada sísmica a les illes britàniques, l'epicentre de la qual es troba a unes 200 milles de l'observatori".

La sotragada ha estat sentida amb particular violència al suburbi londinenc de Woolwich, on els automòbils que es trobaven estacionats davant de l'arsenal s'han desplaçat amb de sobte i molts d'ells, han pujat a la vorera immediata, topant els uns contra els altres. — Fabra.

AL BARRI DE LA CITY SE N'HA NOTAT UN ALTRE

Londres, 11. — L'observatori de New Bromwich registra una nova sotragada sísmica a primera hora de la tarda. El fenomen ha durat uns vuit minuts, amb intermitències. S'ha notat amb particular intensitat al barri de la City, on — per ésser l'hora de la sortida d'oficines i botigues — el fenomen ha produït cert pànic entre la gentada. No obstant, no hi ha hagut cap desgràcia. — Fabra.

A FRANÇA S'HA SENTIT MOLT ENTRE DUNKERQUE I CAMBRAI

París, 11. — Un moviment sísmic registrat aquest matí ha provocat esllavissament de terres en molts llocs, sobretot a la regió fronterera amb Bèlgica. A França el moviment ha estat notat amb molta intensitat a la regió compresa entre Dunkerque i Cambrai, fins a al punt que els aparells sismogràfics de l'Observatori Meteorològic de Lille han restat inutilitzats. En alguns barris de Lille les parets de les cases s'han clivellat. — Fabra.

I, DESPRES N'HI HA HAGUT UN ALTRE, QUE HA DURAT DEU MINUTS

París, 11. — L'estació sismològica de Saint-Maur ha registrat cap al migdia una nova sotragada sísmica bastant forta, d'uns deu minuts de durada. — Fabra.

A BELGICA

Desperfectes a diversos indrets del país

Brusselles, 11. — A les 11'38 d'aquest matí ha estat registrada una violenta sotragada sísmica que ha inutilitzat els aparells sismogràfics. Nombroses xemeneies, parets, etc., s'han esfondrat en diversos llocs del país. — Fabra.

Brusselles, 11. — A les 2'07 de la tarda ha estat registrat un nou moviment sísmic, bastant més feble que el registrat abans. Ha durat només segons. — Fabra.

A diverses regions hi ha hagut víctimes i edificis esfondrats

Brusselles, 11. — S'assenyala que els moviments sísmics d'avui han produït algunes víctimes a províncies.

A Gante han resultat greument ferits al cap dos obrers, en caure'ls al damunt les pedres procedents d'una xemeneia que s'ha enderrocat. Han hagut d'ésser hospitalitzats. Una monumental creu de pedra col·locada a la part superior de l'església de Cant Josep, ha caigut a terra, arrossegant una gran part d'una paret de l'església.

A Saint-Amand, el fenomen ha fet caure un transeünt, que ha anat a parar sota les rodes d'un automòbil que passava per allà en aquells moments.

A Courtrai un home que es trobava en una finestra ha estat llançat al carrer per la violència del seisme.

Una obra en construcció de Cruys Haute s'ha esfondrat i ha sepultat un obrer. — Fabra.

En el camp facciós

Les tropes espanyoles ja no són de confiança a Málaga

Tetuan, 11. — Les autoritats faccioses van revistar ahir un Tabor de Regulars, integrat per soldats indígenes menors de divuit anys, allistats per força. Sortiran cap a Màlaga a reforçar la guarnició, perquè les autoritats d'aquella capital no tenen confiança en le stropes espanyoles, que la setmana passada es van negar a disparar les seves armes contra llurs germans. — Agència Espanya.

Un simbol

REGALEN UNA CAIXA DE MORTS A L'AGENCIA FACCIOSA DE GIBRALTAR

Jibraltar, 11. — Quan els empleats de l'Agència rebel a Jibraltar arribaren aquest matí a la seva oficina, trobaren davant la port un taüt en miniatura. Un nombrós grup s'havia reunit davant l'edifici i comentava entre bromes la nova manifestació contra la representació rebel. — Agència Espanya.

LES DONES DE LARRAIX DEMANEN PA I PAU, I LES AMENACEN AMB FER FOC

Larraix, 11. — Fa un parell de dies una gran manifestació de dones i criatures, davant la manca absoluta de pa des de fa molts dies, en passar per davant la Comandància Militar, va començar a cridar: "Volem pa. Volem la pau. Abaix la guerra". Una Comissió va intentar entrevistar-se amb el cap militar, però aquest no va voler rebre-la i va manar a l'oficial de guàrdia que obrís foc contra els manifestants si no paraven de protestar. — Agència Espanya.

ELS DRETISTES FRANCESOS PROVEEIXEN D'ARMAMENT ELS FACCIOSOS DEL PAIS BASC

París, 11. — "Le Populaire" publica un altre article sobre el contraband d'armes al País Basc. El diari socialista recorda que el ciutadà que va denunciar el tràfic d'armes alemanyes amb l'Espanya facciosa és a la presó, mentre els responsables del tràfic estan en llibertat. S'intenta ofegar l'escàndol per tal de no descobrir importants personalitats dretistes franceses. — Agència Espanya.

"AL FINAL ELS ESPANYOLS ENS TREURAN DEL SEU PAIS"

diu un aviador estranger

Tànger, 11. — Fins i tot els enemics estrangers reconeixen l'heroisme del poble espanyol. Dos pilots aviadors d'una de les nacions que ens fan la guerra, en passar per aquesta ciutat no han tingut inconvenient a proclamar el següent

— No hi ha poble com l'espanyol. Si tinguessin la meitat del material de què disposem nosaltres, ja fa molt de temps que ens haurien foragitat d'Espanya.

— Jo he presenciat a Saragossa els afusellaments en massa de presoners, [illegible] d'una serenitat desconcertant.

En preguntar-li si ell no pensava establir-se a Espanya com altres compatriotes seus, respongué:

— Jo no; creo que al final els espanyols ens treuran del seu país. — Agència Espanya.

"L'AMO ES ESPANYOL I ESPANYOL EL PERSONAL"

Jibraltar, 11. — El sentiment d'hostilitat que hi ha al territori rebel contra els italians i els alemanys no perd manera d'expressar-se. Així, el periòdic "A B C" de Sevilla, publica, entre els seus anuncis, un d'un comerciant, en el qual es llegeix aquesta frase significativa: "No ens confongueu, per Déu! "Fixeu-s'hi! L'amo és espanyol i espanyol també el personal." — Agència Espanya.

L'ofici de pirata ho comporta

JA ROBEN VAIXELLS ESTRANGERS I ELS FAN SERVIR CAMUFLANT-LOS

Jibraltar, 11. — Informacions de font segura semblen confirmar que els rebels han segrestat i acondult per la força a Ceuta a dos vaixells estrangers, els quals utilitzen ja després d'haver-los camuflat. S'ignora la sort de les tripulacions, però s'afirma que es troben empresonades. — Agència Espanya.

UN ALTRE GENERAL EXPULSAT DE L'EXERXIT PER CEDILLISTA

Mèxic, 11. — El president Cárdenas ha ordenat que sigui esborrat de les llistes de l'Exèrcit el general de brigada Enrique Espejo Chavarría, per estar acusat de pactar amb Cedillo.

S'entaularà contra el dit general una causa pel fur militar. — Fabra.

EL PRINCEP LOEWENSTEIN AFIRMA EL NOSTRE RESPECTE A LES CREENCES RELIGIOSES

Londres, 11. — "Centenars d'alemanys han corregut en el III Reich perill de mort — escriu la "News Reviev" — per escoltar l'emissora clandestina Ràdio Llibertat, que emetia una al·locució del líder de la joventut catòlica alemanya, príncep Humbert von Loewenstein. El príncep i els seus auditors cometien amb això un crim d'alta traïció, segons els nazis. Von Loewenstein, que pertany a la família reial de Baviera, declarà entre altres coses: "He visitat Barcelona, Madrid, València i els fronts. Com tots els altres catòlics, he gaudit del meu dret d'assistir a missa cada vegada que així ho desitjava. El poble espanyol té un Govern democràtic, en el qual figuren els catòlics." — Agència Espanya.

EL COMITE SUEC DE GOTEBORG SOSTINDRA UNA NOVA COLONIA INFANTIL A CATALUNYA

Estocolm, 11. — El Comitè suec d'Ajut a Espanya a Goteborg ha decidit prendre al seu càrrec una nova colònia de nens a Catalunya. El Comitè suec subvenciona actualment onze colònies infantils, en les quals viuen vuit-cents nens.

El Comitè de Goteborg ha decidit posar 500 corones sueques a disposició de les famílies de Granollers. — Agència Espanya.

Un discurs molt enèrgic de Mister Eden

L'ex-ministre anglès es manifesta contra la política de Mr. Chamberlain

«La política de concessions a la violència--diu--produirà només apaivagaments il·lusoris»

Londres, 11. — L'ex-ministre de Relacions Exteriors senyor Eden ha pronunciat aquesta nit un disnurs a Leamigton, tractant de la situació política internacional.

El senyor Eden s'ha pronunciat contra tota política de concessions a la violència, "politico — ha dit — que solament podria procurar-nos apaivagaments il·lusoris".

Ha precisat que l'apaivagament europeu que desitja el Govern britànic "no ha d'ésser obtinguda a costa dels interessos vitals d'Anglaterra ni a costa de la seva reputació ni del seu sentit d'equitat".

L'orador afirma que aquest apaivagament no seria, a aquest preu, ni veritable ni durader. I afegeix:

— Encara, en aquestes condicions, seria molt difícil d'obtenir un apaivagament ulterior. Cal que hi hagi sempre un punt més enllà del qual es negui a anar Anglaterra. Aquesta ferma determinació ha d'éssre manifestada en tot moment. Una posició menys ferma ens faria perdre el nostre propi respecte i el respecte dels altres.

"Podem obtenir un apaivagament per mitjà d'una política de concessions a la violència, però la pau veritable no pot pas obtenir-se d'aquesta manera. I seria un greu error creure que pot ésser així.

"Però encara és més fals tenir la pretensió que els que van desitjar que el nostre país es mostrés més ferm en el transcurs dels últims sis mesos, en nom del principi de la bona fe internacional haurien arrossegat Anglaterra a la guerra si se'ls hagués escoltat. La veritat és precisament tot el contrari.

"L'acord de Nyon per a la supressió de la pirateria fou un exemple d'una acció ferma i oportuna d'Anglaterra, d'una acció que va contribuir a allunyar el perill de guerra; i l'acord de Nyon no és l'únic exemple que pot trobar-se en la nostra història. El camí de la retirada no ha estat mai el camí de la pau. Tenim gran interès en conservar la pau; però com menys siguin respectats els compromisos internacionals, molt menys estarà amenaçada la pau."

A continuació fa notar que alguns se senten disposats a veure la situació des d'un prisma optimista, i assegura que aquest optimisme és injustificat.

— La situació — afegeix — és massa cara perquè puguem enganyar-nos. No podrem evitar la catàstrofe més que per medi d'un esforç nacional, gegantí, a fi de demostrar a les nacions que encara creuen en la política de la força, que aquesta no beneficia per res als que recorren a ella.

Per últim ha insistit sobre la importància del paper que ha de exercir el partit conservador en l'obra de resorgiment de les energies nacionals, que s'imposarà molt aviat. Per a l'orador, el partit conservador no podrà exercir aquest paper més que en el cas que sigui profundament nacional, i si es fa "intèrpret de tot el que hi ha de més progressiu i de millor en la fe tradicional del poble britànic".

FRANCA

Un altre gran escàndol

Ha estat detingut el "Rei de les Drogues" i agent de Franco

Venia estupefaents i armes als facciosos

París, 11. — Un altre escàndol amenaça presentar altra vegada a l'admiració nacional i internacional diverses personalitats característiques de la flor i nata de cert pretès "nacionalisme francès", campeó del franquisme.

Després de la detenció de l'ex-cònsol del Perú, Bacula, cap d'una gran organització internacional de venda d'estupefaents, ha estat detingut a París "el rei dels estupefaents", Teodor Lyon, amo de castells i d'un restaurant de moda on es reunia el gran París dels Camps Elisis, i cap d'una altra important organització internacional de venda d'estupefaents. Els seus amics, després de la detenció, asseguren que l'escàndol havia estat ofegat en quaranta-vuit hores.

La Premsa s'ocupa d'aquest misteri. "L'Oeuvre", "Le Populaire" i "L'Humanité" demanen que es posi en clar, especialment pel descobriment que aquest tràfic cladestí està en relació amb el tràfic d'armes i també amb la misteriosa explosió en un barri elegant de París, quan l'enquesta sobre el "Csar".

"L'Humanité" diu que Lyon era adversari del cap d'una altra banda d'estupefaents que s'anomena Heliópulos. Aquest Heliópulos abans era soci de Heliópulos és propietari de cavalls de carreres i estava embolicat en afers d'elegants cases de joc de França, junt amb un tal Zographos. Heliópulos fou descobert una vegada, l'any 1830, i expulsat de França; però gràcies al seu amic, l'ex-perfecte de Policia Chiappe, no es va realitzar l'expulsió. Tot aquest petit món elegant també participava en els afers de Staviski.

La Premsa d'esquerres demana que es posi en clar aquest afer, especialment el fet que alguns diputats reaccionaris que protegien el tràfic de cocaïna tractin de treure de la presó Teodor Lyón. — Agència Espanya.

UNA CONFERENCIA INTERNACIONAL EN PARIS A FAVOR D'ESPANYA I DE LA PAU

París, 11. — La Conferència Internacional pue el Rassemblement Universel pour la Paix ha organitzat per al dia 18 de juliol pròxim, data de l'aniversari de la rebel·lió militar espanyola, examinarà el problema de l'acció a favor de la pau que plantegen els esdeveniments d'Espanya, Txecoslovàquia i Xina, i ensems la qüestió de l'organització de l'acció internacional contra els bombardeigs de ciutats obertes, i de l'organització del més ample proveïment de l'Espanya republicana. A aquesta conferència seran invitades totes les organitzacions i associacions que lluiten a tot el món a favor de la pau.

La conferència es celebrarà a París, i s'ha designat un Comitè d'organització sota la presidència de Jouhaux, secretari de la C. G. T. francesa. —Agència Espanya.

LA SESSIO DE LA TARDA

Ginebra, 11. — Sota la presidència del delegat brasiler senyor Falcão, ha represa la discussió general de l'informe del seu director, la Conferència Internacional del Treball.

El delegat irlandès, senyor Lowe (patronal) s'ha felicitat "de l'esperit de col·laboració que anima els diferents grups que col·laboren en la Conferència, afirmant que únicament una organització del treball de tipus internacional pot acabar amb la deslleial competència que s'origina en l'explotació dels obrers.

El delegat obrer brasiler senyor Panpolha ha declarat que el seu país, a conseqüència dels accidents registrats últimament, ha prohibit a tots ideologia extranjera que penetre a les seves fronteres.

El ministe francès de Treball, senyor Ramadier, ha fet una exposició sobre la setmana de 40 hores, y ha posat de relleu els resultats obtinguts amb sa aplicació a França, especialment la reducció de la xifra d'obrers parats y l'augment dels índex de producció. — Fabra.

La C. Internacional del Treball

La intervenció del delegat obrer espanyol, senyor Rodríguez Vega

Ginebra, 11. — La intervenció d'ahir a la Conferència Internacional del Treball del delegat obrer d'Espanya, Rodríguez Vega, fou decisiva. Després de comentar la Memòria del director de l'Oficina i d'elogiar el pregon sentit humà que hi batega, Rodríguez Vega, referint-se a la situació europea actual, i concretament a la d'Espanya, digué el següent:

"En proclamar-se la República al meu país, fou rebuda amb una enorme joia per la immensa majoria d'espanyols. Significava el nou règim unes possibilitats de benestar mitjançant l'elevació del nivell material i moral de les classes humils. Profundament arrelada la República en el poble espanyol, no fou possible que la sublevació de certs nuclis militars el 1932 — sense ajuda exterior — tingués èxit. La incorporació del nostre país al concert de les nacions que van al cap de la civilització era una realitat, i la fórmula de "pa i cultura" una prometença concreta per al poble espanyol."

Referint-se després a l'aixecament feixista del juliol del 1936, afegí: "Ha circulat pel món l'opinió que la rebel·lió militar fou una reacció lògica davant dels excessos proletaris. Res més lluny de la realitat. Ni en la legislació de protecció als treballadors de la República, ni molt menys en la realitat del nostre país, no pot advertir-se la comprovació d'aquesta afirmació. Si avui es vol caracteritzar la nostra lluita com una lluita entre el proletariat i la burgesia, es comet un greu error.

"No lluitem els treballadors espanyols en aquests moments per l'establiment d'un règim o sistema polític, econòmic i social de tipus collectivista. La guerra que sostenim és una guerra d'independència del país. Alliberar la nostra terra de la invasió és la nostra única finalitat, i en aquesta coincidim totes les classes socials i tots els partits del meu país que hem trobat la base de compenetració i col·laboració en els tretze punts del Dr. Negrín, declaració del Govern que expressa les finalitats de guerra de la República Espanyola, i que són fonamentalment les d'alliberar totalment el país de tota ingerència estrangera, amb la garantia els tretze punts del Dr. Negrín, declanosaltres que l'estructura social i jurídica del nostre país serà la que la nació vulgui que sigui."

Després de fer avinent que el fet que els treballadors espanyols s'hagin vist obligats a abandonar els instruments de treball per agafar les armes, no vol pas dir que renunciïn a llurs principis pacifistes ni a la solució dels conflictes per via pacífica, Rodríguez Vega afegí: "Per tal que el meu país i la humanitat puguin seguir gaudint de la "llibertat de la llum" es combat a la meva pàtria. Des de Granada als Pireneus, al Segre i al Jarama, al Madrid heroic i a tot el país, anima els combatents i els que a la reraguarda sofreixen els horrors dels bombardeigs aeris una mateixa aspiració: vèncer. Vèncer per tal que sigui possible la reconstrucció del nostre país sobre la base dels principicis que informaren la construcció de l'Oficina Internacional del Treball, això és, el respecte als drets dels treballadors." —Agència Espanya.

L'ESCULTOR VICTORIO MACHO SOFREIX UN ACCIDENT A PARIS

París, 11. — A conseqüència d'un accident ocorregut mentre treballava en el seu estudi, ha estat hospitalitzat l'escultor Victorio Macho.

En els primers moments es va témer que l'accident — una caiguda d'una escala — li havés ocasionat la fractura del crani. Sortosament la temença no ha estat confirmada, encara que l'estat de Victorio Macho és de gravetat. — Agència Espanya.

L'ESFORÇ DE LA REPUBLICA PER LA CULTURA POPULAR EN PLENA GUERRA

declaracions del professor Navarro Tomàs

Brusselles, 11. — Amb ocasió de trobar-se en aquesta ciutat el professor espanyol de fonètica, senyor Navarro Tomàs, fou organitzada a l'Ambaixada d'Espanya una recepció íntima a fi de posar en contacte els universitaris belgues amb els seus col·legues espanyols. Entre els invitats figuraven els senyors Tomàs, Smets, De Reul, Huysman, Lavacheri i altres personalitats del món científic. El senyor Navarro Tomàs recordà que des de fa dos anys han estat publicats a Espanya més de trenta volums consagrats als treballs humanitaris, i que les revistes científiques segueixen apareixent normalment. "La continuació d'aquests treballs — afegí — ha estat únicament possible gràcies a les múltiples facilitats donades als estudiosos pel Govern de la República i a la col·laboració entusiàstica i respectuosa dels obrers i del poble."

Il·lustrant aquesta declaració, el senyor Navarro Tomàs esmentà un exemple particularment notable: un fascicle de la revista de Filologia Espanyola estava ja imprès, però no relligat, en el mes de novembre del 1936, en el moment de l'ofensiva rebel sobre Madrid. La impremta era al Passeig de Rosales, és a dir, a la mateixa línia de foc. Els obrers d'aquesta impremta s'oferiren espontàniament a traslladar a un lloc més segur els plecs impresos, i després feren una instal·lació provisional de màquines per a l'enquadernació. Gràcies a aquest esforç, la revista pogué ésser distribuïda normalment.

El senyor Navarro Tomàs parlà també de l'esforç realitzat pel Ministeri d'Instrucció Pública en consagrar dos milions de pessetes per a l'adquisició de llibres amb destinació a les Biblioteques públiques, recordant que en temps de la monarquia aquesta quantitat s'elevava en total a 50.000 pessetes, i que a l'adveniment de la República pujada únicament 200.000 pessetes.

"A aquests esforços del Govern — declarà el senyor Navarro Tomàs — correspon la immensa ambició d'instruir-se que hom adverteix avui en les masses populars espanyoles i que fa que el nombre de llibres venuts en el territori lleial excedeixi, en molt, del que es venia abans a tot Espanya. Així, per exemple, una recent edició de la Gramàtica Espanyola, de la qual es féu un tiratge de 50.000 exemplars, s'esgotà completament al cap de tres mesos." — Agència Espanya.

UN DISCURS DE CLARK EICHENBERGER SOBRE EL FUTUR DE LA S. DE N.

Nova York, 11. — El president de la Lliga per a l'Associació de les Nacions, senyor Clarle Eichenberger, ha pronunciat un discurs en el qual ha estat estudiada la present situació de la Societat de Nacions, i el seu futur.

En síntesi, l'orador ha dit:

— En la seva qualitat de potència mundial, els Estats Units no podén evitar el participar en un esforç encaminat a reconstruir la Societat de Nacions per a convertir-la en un organisme més fort i més universal.

Els principis sobre els quals hauria de basar-se aquesta reconstrucció poden enumerar-se de la forma següent:

1. — Separació del Pacte del Tractat de Versalles.

2. — Totes les nacions que van acceptar el Pacte Briand-Kellog serien automàticament membres de la Societat de Nacions.

3. — Supressió de l'obligatorietat de l'aplicació de les sancions. — Fabra.

L'ESQUADRA FRANCESA HA SORTIT CAP A L'ATLANTIC

Tànger, 11. — Ha salpat amb rumb a l'Atlàntic l'esquadra francesa que mana el contraalmirall Cayol. — Fabra.

Avui, tercer diumenge electoral a Txecoslovàquia

La situació es considera tan o més greu que el dia 20 de maig

Praga, 11. — Demà es celebrarà la tercera jornada electoral a Txecoslovàquia. 8.170 localitats, de les quals 1.800 tenen majoria alemanya, elegiran llurs consellers municipals. Aquesta etapa electoral és la de més importància de totes tres, ja que el 2 de maig només han votat 250 municipis, i el 29 de maig en votaren 2.367. Particularment a Eslovàquia no havien votat fins ara més que 62 municipis, mentre que demà ho faran 2.778. Aquest escrutini es distingirà sobretot per la celebració de l'elecció a Eslovàquia, on, des de fa algun temps, el partit de monsenyor Hlinka, amb l'aprovació de Berlín, reclama l'autonomia dels territoris eslovacs. Ara es podrà comprovar la força de què disposa Henlein. — A. I. M. A.

* * *

Praga, 11. — En la vigília de les eleccions, el perill de guerra creat a l'Europa central pel Govern de Berlín pot considerar-se en realitat tan greu, o més, que el divendres 20 de maig. Donades les gravíssimes notícies sobre l'activitat nazi a totes dues bandes de la frontera dels sudetes, s'anunciava anit que el Govern txecoslovac estudia les noves mesures que està disposat a prendre immediatament per a la defensa nacional.

El terror henleinista s'ha redoblat en les darreres quaranta-vuit hores als territoris alemanys. La ràdio alemanya emprèn novament contra Txecoslovàquia una campanya d'atacs i de mentides encara més violenta que la realitzada fins al 20 de maig. Arriben contínuament notícies sobre els misteriosos moviments de tropes i altres activitats militars a Alemanya, Polònia i Hongria.

EL MINISTRE DE TXECOSLOVAQUIA A BERLIN TORNA A PRAGA

Praga, 11. — El Dr. Mastny, ministre de Txecoslovàquia a Berlín, arribarà avui a Praga a fi de posar personalment el Govern al corrent de la situació. — Fabra.

LA PREMSA ALEMANYA SEGUEIX EN ELS SEUS ATACS HISTERICS

Berlín, 11. — La vigília del tercer i darrer diumenge electoral a Txecoslovàquia continua la violència de la Premsa alemanya.

"El sadisme txec està furiós...", "El germanisme sota l'amenaça de la soldadesca de Praga...", "El terror de les baionetes al país dels sudetes...", "El puny moscovita sobre Praga...", "Provocacions del Govern txec...", "¿Quant de temps duraran encara les orgies salvatges de la soldadesca txeca?...". Sota aquests títols impresos en grossos caràcters els periòdics alemanys s'esforcen a cridar l'atenció de llurs lectors fatigats ja per l'esgotadora monotonia d'una propaganda repetida cada dia." —Fabra.

LES DISCUSSIONS TINDRAN PER BASE L'ESTATUT DEL GOVERN I EL PROJECTE D'HENLEIN

Praga, 11. — Als cercles governamentals d'aquesta capital es posa de relleu que és ensems sobre la base de l'Estatut nacionalitari preparat pel Govern i sobre la base de la Memòria tramesa en nom del partit de Henlein pel senyor Kundt que fou acceptat d'entaular les negociacions.

Així, doncs, serà tingut en compte, no tan sols el Memoràndum del partit de Henlein, sinó també el projecte del demanat al Govern txecoslovas garan. Govern. — Fabra.

De mica en mica

GOEBBELS VA DE BERLIN A VIENA PER DAMUNT DE TXECOSLOVAQUIA

Praga, 11. — El Govern del Reich ha ties per un avió que ha de volar per sobre del territori txec portant el senyor Goebbels, que s'ha de traslladar a Viena. El Govern ha acceptat de donar les garanties necessàries.

El senyor Goebbels es traslladarà, doncs, de Berlín a Viena, volant per sobre del territori txec. — Fabra.

EL REPRESENTANT D'ANGLATERRA CONSERENCIA AMB HODZA

Praga, 11. — El "Pragar Abendzeitung" publica aquesta tarda la següent informació:

"El senyor Hodza ha conferenciat amb el ministre d'Anglaterra a aquesta capital, senyor Newton, al qual ha posat al corrent de les negociacions actuals relatives a l'Estatut nacionalitari. S'ha decidit que el nou agregat militar britànic a Praga i el cònsol d'Anglaterra a Reichenberg facin d'observadors cada vegada que es produeixi un incident. Les autoritats competents txecoslovaques els donaran tota mena de facilitats per tal de poder portar a cap la seva comesa." — Fabra.

EL NOU AGREGAT MILITAR ANGLES HA DE FER UNA ENQUESTA A LA REGIO SUDETA

Londres, 11. — El Govern britànic ha nomenat el major Sutton agregat militar adjunt a la Legació britànica de Praga.

La missió del senyor Sutton és d'elaborar una enquesta sobre tots els incidents que es puguin produir a la regió sudeta. — Fabra.

EL REPRESENTANT DE L'ESPANYA REPUBLICANA LLIURA UNA NOTA DE PROTESTA PEL NOMENAMENT D'UN REPRESENTANT TXECOSLOVAC A BURGOS

Praga, 11. — El ministre d'Espanya en aquesta capital, senyor Giménez de Asúa, ha lliurat avui al ministre txecoslovac de Relacions Exteriors, senyor Krofta, una nota relativa a la recent decisió del Govern de Praga de trametre un delegat general a l'Espanya rebel, amb funcions consulars.

La nota conté cert nombre de punts que recolzen la protesta del Govern de la República espanyola per la dita decisió.

La nota espanyola posa de manifest que amb aquest reconeixement "de facto" Txecoslovàquia serveix els interessos dels seus propis enemics.— Fabra.

L'AMBAIXADOR TXECOSLOVAC MARXA A PARIS

Praga, 11. — El senyor Osuski, ambaixador de Txecoslovàquia a París, ha sortit avui per reintegrar-se al seu lloc. — Fabra.

EL PRESIDENT BENES REP EL REPRESENTANT TXECOSLOVAC A BERLIN

Praga, 11. — El ministre de Txecoslovàquia a Berlín ha estat rebut avui pel senyor Benes. — Fabra.

LA GUERRA DE XINA

L'ambaixador i tot el personal de l'ambaixada xinesa a Toquio han sortit del Japó

Xina ha implantat el servei obligatori

Toquio, 11. — L'encarregat d'Afers de Xina al Japó, senyor Yang, i la totalitat del personal de l'ambaixada xinesa, que es trobaven encara a Toquio, han sortit avui de Yokohama cap a Hong-Kong.

Abans de la seva sortida de Toquio s'ha procedit a segellar totes les dependències i l'edifici de l'ambaixada xinesa, en presència del senyor Yang i de representants autoritzats del Ministeri japonès de Relacions Exteriors. — Fabra.

HAN FRACASSAT LES NEGOCIACIONS DE LA REOBERTURA DEL YANG-TSE

Londres, 11. En els cercles oficials es confirma que han fracassat les negociacions que venien celebrant-se des de fa temps per a la reobertura del Yang-Tsé al tràfic comercial britànic.

No obstant s'expressa el convenciment que la impossibilitat que han trobat els Governs per a arribar a un acord és purament temporal; i que les converses anglo-japoneses es reprendran aviat a Xang-Hai. — Fabra.

SEMBLA QUE ANGLATERRA HA CONCEDIT UNS CREDITS A XINA

Hong-Kong, 11. — Circula el rumor que han estat concedits a Xina importants crèdits britànics. — Fabra

LA SOLIDARITAT AMB XINA

ELS INDIS MALAIS ELS REGALEN UNA AMBULANCIA

Londres, 11. — El poble indi s'ha commogut profundament davant la brutal agressió japonesa de Xina. La simpatia espontània que el poble indi ha sentit vers el poble xinès ha trobat càlida expressió en els cors de milions d'indis. La comunitat índia de Malaia ha estat particularment generosa i conscient. En contesta a la crida del departament estranger del Comitè del Congrés Pan-indi, els treballadors de Malaia s'han negat a treballar en les mines de ferro japoneses. L'Associació Índia Central de Malaia ha regalat també un cotxe ambulància al Govern xinès.

El Comitè Obrer del Congrés ha decidit enviar un equip mèdic indi a la Xina. S'està intensificant també el boicot a les mercaderies japoneses. — Agència Espanya.

EL SERVEI OBLIGATORI A XINA

Hanqueu, 11. — En virtut d'una disposició governamental, el servei militar serà obligatori per a tots els ciutadans xinesos, sense distinció de condició o fortuna. El reclutament s'efectuarà en proporció amb el nombre d'habitants de cada localitat. — Fabra.

EL FUTUR TRACTAT FRANCO-TURC

Antioquia, 11. — Ha arribat una Delegació de l'Estat Major turc, que conferenciarà amb la Delegació francesa.

Aquestes negociacions van encaminades a determinar les modalitats del tractat franco-turc. — Fabra.